

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 51-22, 51-23, 51-24
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 — Telefon št. 51-23, 51-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Cont. Post. No 11-5118
IZKLUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz K.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina: ena mesečno Lir 18.—
za inozemstvo na Lir 22.80.

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5. telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vraščajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Izkrcanje italijanske vojske na Korziki ITALIJANSKE ČETE SO DOSEGLE RODAN

Nuovi successi delle formazioni aeree italiane

Sulle coste dell'Africa settentrionale Francese risultano colpiti una nave porta-aerei e due piroscafi di grosso tonnello — Nel Mediterraneo orientale un grosso caccia-torpediniere britannico affondato — Azioni notturne di bombardamento contro gli aeroporti di Malta

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 12 novembre 1942-XXI il seguente bollettino di guerra n. 900:

Per difendere la costa della Francia meridionale da tentativi di sbarco anglo-americani, ieri le truppe della quarta armata hanno iniziato il movimento nella Francia non occupata e, oltrepassata Nizza, hanno raggiunto il Rodano. Il contegno della popolazione è calmo.

Nello stesso tempo reparti moto-co-razzati, dopo aver effettuato due contemporanei sbarchi a nord e a sud della Corsica procedevano alla occupazione dell'Isola.

Anche in Corsica massima calma da parte della popolazione.

Sulla linea del confine libico egiziano il nemico ha violentemente attaccato con importanti forze corazzate; duri combattimenti sono in corso.

Cinque velivoli sono stati abbattuti dalla caccia tedesca.

Formazioni aeree italiane hanno agito con rinnovato successo contro le forze navali avversarie sulle coste dell'Africa settentrionale francese: una nave porta-aerei e due piroscafi di grosso tonnello risultano colpiti da siluri.

A nord di capo Bon un nostro ricognitore in duello con due cacciatori ne abbatté uno.

Nel Mediterraneo orientale un grosso caccia-torpediniere britannico veniva centrato da nostri aerosiluranti e visto in procinto di affondare.

Azioni notturne di bombardamento sono state condotte contro gli aeroporti di Malta.

Dalle operazioni degli ultimi due giorni due nostri apparecchi non hanno fatto ritorno.

Hitlerjeva čestitka Kralju in Cesarju

Berlin, 11. nov. s. Adolf Hitler je poslal Velikanstvu Kralju in Cesarju ob priliki njegovega rojstnega dne naslednjo brzojavko:

»Prosim Vaše Velikanstvo ob priliki Vašega rojstnega dne, da sprejmete moja najpriskrbnejša voščila za Vašo osebno srečo in prosep. V iskreni misli na italijanske Oborožene sile, ki se bore z nami v tesnem bratstvu v orožju, pridružujem ob tej priliki tudi svoja iskrena voščila za srečno in slavno bodočnost Italije.«

Poglavnikovke čestitke

Zagreb, 11. nov. s. O priliki rojstnega dne Kralja in Cesarja je kr. minister Casertano sprejel danes na sedežu Kr. poslanstva člane hrvatske vlade, ustaške voditelje, predstavnike zaveznikov državi, italijanske oblasti in italijansko skupnost. General Begič, državni podtajnik za obrambo, je v imenu Poglavnika izrazil čustva vdanosti in lojalnosti do Savojske hiše, poudarjajoč nadalje delovno vzajemnost ozi. Kasneje je zastopstvo Albancev, bivajočih v Zagrebu, prečitalo poslanico zvestobe Vladařu.

Pred poslanstvom so vršili častno službo oddelki fašistične Milice, hrvatske vojske in ustaške milice. Še pred tem pa si je te oddelke ogledal na Trgu sv. Marka Poglavnik v navzočnosti vojaškega atašee in šefa italijanske vojaške misije na Hrvaškem ter drugih oficirjev. Mnogo javnih in zasebnih poslopj je bilo okrašenih z zastavami. Zagrebški listi so posvetili Vladařu Italije uvodnike in življenjske članke.

Svečane proslave po vsej Italiji

Rim, 11. nov. s. V vsej Italiji ter onkraj morja in v kolonijah je bil rojstni dan Kralja in Cesarja svečano praznovan. Na vseh glavnih javnih in zasebnih poslopjih so bile izobešene narodne zastave. Obilni in fašistični voditelji so poslali vladarju tople brzojavke s čestitkami, v katerih so potrdili trdno voljo italijanskega naroda, da z nezlomljivo vztrajnostjo nadaljuje vojno do neizbežne zmage.

Tirana, 11. nov. s. Povodom rojstnega dne Kralja in Cesarja piše albanska brzojavna agencija naslednje: Na dan, ki ga danes praznuje tudi vsa Albanija, posveča albansko ljudstvo vse svoje udane misli ljubljenu vladarju. Albanci temo združeni z italijanskimi brati v neomajni zvojemnosti vztrikajo in potrjujejo svojo trdno vero v svojega velikega Kralja in v slavno usodo imperialne Italije.

V inozemstvu

Berlin, 11. nov. s. Ob priliki rojstnega dne Kralja in Cesarja je bila italijanska kolonija v Berlinu pozvana na sprejem v Kr. italijanskem veleposlaništvu, ki so se ga udeležila tudi zastopstva italijanskih delavcev, ki so zaposleni v berlinskih tvornicah. Med zastankom je množica Italijanov na čelu z vsemi funkcionarji Kr. veleposlaništva in Kr. konzulata ter voditelji Fašija dolgo vzdikala Italiji, Kralju in Cesarju ter Duceju.

Bukarešta, 12. nov. s. Rojstni dan Kralja in Cesarja Viktorja Emanuela III. sta v Bukarešti slovesno praznovali italijanska in albanska kolonija, ki sta v svojih cerkvah priredili slovesni teudum. Službi božji v italijanski cerkvi so prisostvovali polkovnik Oitenau, prvi pomočnik prof. Mihaela kot zastopnik vladarja, prof. Mihael Antonescu, podpredsednik zbornice kot predstavnik vlade, ter odposlanstva nemškega in japonskega poslanstva, kakor tudi zastopniki vseh diplomatskih in konzularnih oblasti Italije. Proslavi je prisostvoval tudi direktorij bukareškega Fašija.

Atene, 11. nov. s. Ob priliki rojstnega dne našega vladarja, je Kr. pooblaščen minister Italije zbral vodstvo Fašija in glavne predstavnike italijanske skupnosti, ki so mu izrazili najbolj vroče želje za Velikanstvo Kralja in Cesarja.

Bratislava, 12. nov. s. Rojstni dan Kralja in Cesarja Viktorja Emanuela III. je slovaški tisk praznovan na zelo svečan način. Vsi listi so prinesli slike in življenske podatke visokega slavljenca ter poudarjali dejstvo, da ga vse italijanski narod obžuje kot Kralja-vojača. Slovaški radio je v posebni oddaji opisoval slavne čine Savojskega doma ter vladarja, pod čegar žezlom se je Italija povzpela tako visoko. Italijanski poslanik je priredil povodom rojstnega dne sprejem na poslanstvu, ki so se ga udeležili najvišji zastopniki vlade, političnega, socialnega in kulturnega sveta ter polnoštevno italijanska kolonija.

Madrid, 12. nov. s. Italijanska kolonija v Madridu je v poslanstvu praznovala rojstni dan Kralja in Cesarja. Proslave so se udeležili nemški in japonski poslanik ter diplomatski predstavniki Rumunije, Hrvatske in Mandžukua, italijanski vojaški atašee, nadzornik in ravnatelj fašijev, častniki na dopustu, generalni konzul ter italijansko prebivalstvo polnoštevno.

Poslanik Lequio je imel navdušujoč nagovor, poudarjajoč vero v končno zmago ter slavec neomajnega duha italijanskega naroda, ki je strnjen okoli svojega vladarja in Duceja.

Novi uspehi italijanskih letalskih formacij

Ob obali francoske Severne Afrike so bili zadeti ena nosilka letal in dva parnika velike tonaže — V vzhodnem Sredozemlju potopljen velik britanski rušilec — Nočno bombardiranje letališč na Malti

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 12. novembra naslednje 900. vojno poročilo:

Da bi branile obalo južne Francije pred angleško-ameriški poskusi izkrcanja, so večerj čete IV. armade začele premikanje v nezasedeno Francijo in potem ko so pustile za seboj Nizzo, so dospеле do Rhona. Zadržanje prebivalstva je mirno.

Istočasno so motorizirani in oklopni oddelki, potem ko so izvršili dve istočasni izkrcanji na severu in jugu Korzike, zasedli otok. Tudi na Korziki kaže prebivalstvo največji mir.

Na črtili libijsko-egiptske meje je sovražnik silovito napadal z znatnimi oklopnimi silami; v teku so hude borbe.

Nemški lovci so sestrelili 5 letal.

Italijanske letalske skupine so ponovno in uspešno delovale nad sovražnimi pomorskimi silami ob obali francoske Severne Afrike; pri tem so s torpedi zadele eno nosilko letal in dva parnika velike tonaže.

Severno od rta Bon je naše izvidniško letalo v dvoboju z dvema lovcema enega sestrelilo.

V vzhodnem Sredozemlju so naša torpedna letala zadela velik britanski rušilec in so opazili, kako se je potapljal.

Letališča na Malti so bila ponoči bombardirana.

S poletov zadnjih dveh dni se dve naši letali nista vrnila.

Petaina, Predvsem je bila namenjena pro-
učevanju vojaškega položaja v severni Afri-
ki. Maršal Petain in njegova vlada sta se
polvalno spomnila zvestobe in vrline afri-
ške vojske ter izrazilo upanje, da bo na-
daljevala vojno do skrajne meje svojih
moči v korist Francije in njenega impe-
rija. Angloameriške vesti hočejo v nasprot-
ju s tem nalogom zbuditi vtis, da je admi-
ral Darlan, ki se je mudil v trenutku za-
sedbe v Alžiru, baje pozval francoske čete
v Maroku in Alžiru, naj prenehajo z od-
porom. O nadaljnjem poteku odpora v Vi-
chju niso bile objavljene nikake nove ve-
sti.

Zanimiva priznanja angleških listov

Rim, 11. nov. s. »Times« piše, da je bil
napad na francosko Severno Afriko že
dolgo pripravljen, kajti proučen je bil
prvič že pred dvema letoma, torej že v do-
bi abesinskega vojskovanja. List pripomi-
nja, da je angleško vojskovanje v Abesi-
niji imelo za posledico hude izgube in ve-
like težave, med tem ko lista »News Chro-
nicle« in »Daily Herald« priznavata, da je
bil položaj v Sredozemlju za Angleže že
nevzdržen, kajti v zadnjih dveh letih so
bili Italijani popolni gospodarji in njem.

Kakor vidimo, gre tu za kup izpovedi in
priznanj, ki med drugim dokazujejo, da
je Malta bila že povsem izločena in da so
bili Angleži v takšnem položaju, da so mo-
rali nujno misliti na olajšanje svojega
položaja v Sredozemlju sprčo važnosti,
ki jo pripisujejo tej prometni zvezi.

Nova ameriška nasilstva v francoskih kolonijah

Stockholm, 11. nov. s. Roosevelt kar na-
dalje zaseda drobec francoskega kolonial-
nega imperija. Iz Londona prihaja vest,
da so se ameriške čete izkrcale v francoski
Zapadni Indiji, torej na otoku Martinique
in Guadelupe ter v francoski Guajami.

Seja francoske vlade

Vichy, 12. nov. s. Tu je bila seja mini-
strskega sveta pod predsednikom maršala

Novi udarci ameriškem brodovju v Sredozemlju

**Več vojnih in prevoznih ladij potopljenih, mnogo drugih
poškodovanih — Nemški pohod v južno Francijo poteka
brez ovir**

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 12. nov.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je ob-
javilo danes naslednje poročilo:

Na Kavkazu so pri Alagirju v teku boji
večjega obsega. V odseku pri Tuapseju
smo v napadu zavzeli več važnih višinskih
postojank. Bojna letala so bombardirala
sovržne postojanke, železniške naprave in
letališča ob obali.

V Stalingradu so napadalni oddelki vrgli
v ostrih napadalnih bojih sovražnika iz
iz nadaljnjih blokov hiš in oporišč. Kopno
topništvo in protiletalsko topništvo sta na
Volgi potopila 5 večjih prevoznih čolnov.
Topniške postojanke in prometne zveze v
zaledju vzhodno od Volge je letalstvo moč-
no bombardiralo.

Na fronti ob Donu je bil v odseku ru-
munskih čet sovražnik v krajevnih obramb-
nih bojih vržen nazaj, deloma v borbah
moža proti možu.

Dругod na vzhodnem bojišču nč poseb-
nega, razen močnih letalskih napadov na
sovražnikove transporte, vojaška taborišča
in oskrbovalne zveze. Pri tem so bili do-
seženi veliki uspehi.

Nočni letalski napadi na kolodvor v Tor-
žoku so povzročili velike požare.

V Kronštaskem zalivu je baterija mor-
nariškega obalnega topništva z več zadet-
ki uničila sovražno podmornico.

V severni Afriki so nemško-italijanske
čete ob libijsko-egiptski meji v težki boji
z močnimi sovražnimi oklopnimi silami.
Nemška lovka letala so sestrelila 5 an-
gleških letal.

V dnevnih in nočnih letalskih napadih
proti ameriško-angleškemu izkrcavalnemu
brodovju pred Alžirjem so bile z bomba-
mi težkega kalibra zadete ena nosilka letal,
ena križarka in velika trgovska ladja. Pri-
stanišče v Alžiru in neko letališče v bliž-
ni mesta, ki je bilo gosto pokrito z letali,
sta bila prav tako napadeni.

V zalivu Bugie sta bili v zaporednih le-

talskih napadih potopljeni dve vojaški trans-
portni ladji s skupno 16.000 tonami, več
drugih večjih ladij in prevoznih čolnov je
bilo hudo poškodovanih. Istotam so bile z
bombami zadete tudi ena nosilka letal, ena
križarka in dva rušilca. Vsa letala so se
od teh napadov vrnila na svoja oporišča.

Nemške podmornice so potopile v napadih
na ameriško-angleško brodovje v za-
padnem Sredozemlju vojaško transportno
ladjo z 19.600 br. reg. tonami, transportno
ladjo družbe Blue Funell z 12.000 tonami
in tovorno ladjo s 4.000 tonami. Izmed
spremljajočih vojni ladij, med katerimi
je bila tudi ena nosilka letal, sta bili s tor-
pedi zadeti dve vojni ladji, med njimi en
rušilec razreda »Tribale«.

Pred Alžirjem je bila torpedirana ena
zaščitna ladja.

Na morju pred Casablancou so podmor-
nice torpedirale neko tovorno ladjo in dve
drugi edinci v zavarovanem konvoju.

Dne 11. novembra v vojnem poročilu
omejena ladja, ki jo je torpedirala nem-
ška podmornica na Severnem morju, ni bila
oklopna razreda »Queen Elisabeth«, tem-
več, kakor je bilo ugotovljeno iz naknad-
nih poročil, potniški prekomornik »Queen
Elisabeth« s 85.000 br. reg. tonami.

Nemški oklopni in motorizirani oddelki
so v današnjih zgodnjih jutranjih urah do-
segli južno-francosko obalo. Pohod skozi
južno Francijo je potekel gladko.

Izjalovljeni sovjetski

protinapadi na Kavkazu

Berlin, 12. nov. s. Na kavkaški fronti je
delavnost nemških in zaveznikov čet za-
belležila tudi v zadnjih 24 urah nove uspe-
he. Kakor objavlja danes jutraj nemško
poveljništvo, so na zapadnem Kavkazu od-
delki nemških planinskih čet odbili mnogo-
številne sovjetske napade, ki so imeli na-
men, da prodro v nemške postojanke. Boji

Nemiri v Indiji

Bangkok, 11. nov. s. Iz Indije poročajo
o eksploziji bomb v raznih delih države.
Tako je ena izmed bomb v Ahmedabadu
porušila poslopje, v katerem je bilo name-
ščeno sodišče. Nekaj policijskih agent, ki je
bil hudo ranjen, je kmalu nato umrl. Druga
bomba je eksplodirala v Poonu. V Hubliju
je eksplozija uničila šolsko poslopje in po-
slopje komisarijata. Hud požar je na pol
uničil skladišča na kolodvoru v Bombaju.
V Šolapurju je policija zaplenila znatno
količino orožja, ki je bilo skrito v kletah
raznih poslopj. Izvršenih je bilo več are-
tacij. Ob priliki požara poštnega poslopja
v Karadžiju je izgubilo življenje 5 oseb.

Italijansko-finska trgovinska pogodba

Rim, 11. nov. s. Kakor je bilo že objav-
ljeno, sta Italija in Finska sklenili novo
trgovinsko pogodbo, ki določa medseboj-
no izmenjavo blaga za prihodnje leto. Kljub
raznim težočam, ki izvirajo iz mednarod-
nega položaja, so količine blaga, namenje-
nega za izmenjavo, razmeroma zelo znat-
ne. Nova pogodba zagotavlja Italiji znat-
ne količine surovin, predvsem celuloze, le-
sa, papirja itd., dočim bo Italija dobavljala
Finski tekstilne proizvode in v manjši
meri južno sadje.

Politični program danske vlade

Kopenhagen, 11. nov. s. Po prvi seji vlade
je min. predsednik Scavenius objavil izja-
vo, v kateri je objavil naslednje točke svo-
jega političnega programa: 1. Vlada se bo
s posebnim zanimanjem bavila z vsemi
vprašanji, ki se tičejo financ, gospodarstva
in brezposelnosti. 2. Na polju zunanje po-
litike smatra vlada za svojo glavno nalogo
utrditve in ustalitev dobrih sosednih od-
nosov ter ojačenje stikov z Nemčijo. 3.
Priznava potrebo, da tudi majhna država
kakor Danska lahko sodeluje pri novi ure-
ditvi Evrope.

Danski parlament je z veliko večino spre-
jel zaupnico vladi, s katero so dana Sca-
veniusovi vladi izredna pooblastila.

Osnova fašistične zakonodaje

Zveza Borbenih Fašijev je izdala v knjiznici tri osnovne zakone, ki obelčujejo sodobno javno življenje Italije: Statut Narodne Fašistične Stranke, Listina o delu in Listina o Soli. Vsi trije zakoni so izšli v italijanski in v obeh v ustrežajočem slovenskem prevodu. Vsakdo bo s pridom posegel po knjižnici ter proučil omenjene tri velepomembne zakone, ki očitujejo pravi

nepotvorjeni duh Fašizma, tega velikega ljudskega pokreta, ki je do globine preobrazil Italijo in nje ljudstvo. S prevodom je tudi našemu človeku dana možnost, da se poglubi v bistvo fašistične zakonodaje, ter v dolžnosti in pravice, ki jih prebivalstvu nalaga in v tako obilni meri podarja Fašistična država, katere geslo je socialna pravičnost ter nesebična služba narodu.

Obračunavanje s teroristi

Klavrno izjalovljen partizanski napad pri Stični

Vse vesti, ki prihajajo s podeželja, pričajo, da postaja odpor kmečkega prebivalstva proti zločinskim komunističnim teroristom vedno močnejši in vedno bolj aktiven. Fantje in možje, organizirani v vaških stražah in protikomunističnih legijah, se ne omejujejo več samo na to, da bi čakali na komunistične napade ter ohranili svoje domove in svoje vasi. Vedno češče se dogaja, da se tudi sami odpravijo v okoliške gozdove, če so zvedeli, da so se tam kje vgnezdili teroristi. Iščajo jih potem v njihovih skrivališčih, katera čistijo in uničujejo drugo za drugim. Beležili smo že par takih primerov, kako so kmečki fantje očistili komunistična gnezda in kako so zajeli in prijeli številne teroriste. Ljudje so si tem bolj oddahnil, čim več je bilo med prijeti tudi zločinskih terorističnih poveljnikov in zloglasnih komunističnih morilcev.

O novem uspešnem podvigu protikomunističnih legionarjev poročajo iz Stične. Tam je bil že pred dobrim mesecem prijel teroristični poglavar Lado Potokar, njegovo krdelo pa razpršeno. Ker se niso imeli kam zateči, deloma pa tudi na vedno močnejšo zahtevo komunističnih voditeljev, se je po nekaj tednih spet zbralo krdelo razkropljenih razbojnikov. Vnovič so poskušali spraviti prebivalstvo pod svoj strahotavlad in so zagrešili že več novih umorov in pobojev. Proti koncu oktobra so kasno v noči napadli v Spodnji Dragi pri Stični hišo tamkajšnjega uglednega posestnika Sadarja. To hišo so si izbrali zato, ker je Sadarjev družina odločno protikomunistična, precej pa menda tudi zato, ker stoji malo osamljena in v neposredni bližini gozda. Zaradi tega so se nadejali, da bodo v zaščiti noči in gozda svoje žrtve presenetili in da se jim bo napad posrečil.

Toda zločinska komunistična nakana se je temeljito izjalovila zaradi čuječnosti fantov iz Drage. Tudi tisto noč sta bila dva od njih na straži pred Sadarjevimi domom. Ko so komunisti hišo v polkrogu obkolili in se ji približali, sta se jim pogumno postavila v bran, čeprav sta bila le dva, napadalec pa blizu 20. Po kratkem strelja-

nju z obeh strani so se napadali, ki so očitno mislili, da je branilec mnogo več, umaknili v varno zavetje temnega gozda. S seboj so odnesli najmanj enega ranjenca.

Pregnani komunisti so si poskalski pomoči in se čez nekaj ur vrnili še v večjem številu. Kakih 30 jih je bilo. Toda med tem sta tudi fanta stražarja obvestila svoje tovariše v vasi in kmalu za komunisti je prihitelo tudi 15 stražarjev iz Drage. Med obema skupinama se je razvnel boj, ki je trajal skoraj do zore. Čeprav je bilo komunistov dvakrat toliko kakor domačih fantov, so se jih ti pogumno ubranili. Proti jutru pa je nekdo prinesel komunistom vest, da se bliža oddelek vojakov. Hitro so se potem umaknili v gozd in spet odvekli s seboj svoje ranjence. Med domačimi fanti je bil le eden neznatno ranjen od drobecv komunistične bombe, ki se je razpočila komaj meter od njega.

Stirje fantje iz vaše straže v Stični so nekega popoldneva našli v bližini Metnaja na partizansko taborišče. Komunisti, ki so bili v njem, so se razbežali v gozd, čim so jih zagledali. Fantje so si lahko nemoteno ogledali taborišče. Našli so tam poleg drugih stvari tudi vola, katerega so komunisti nekaj dni poprej oropali nekemu posestniku na Blečjem vrhu. Vola so fantje odpeljali v Stično ter ga vrnili njegovemu lastniku, ki se jim je ves srečen in hvaležen zahvaljeval.

V neki kleti v Žužemberku so žužemberški legionarji presenetili skupino komunističnih teroristov. Pri tej priliki so ujeli njihovega poveljnika Valentina Miriča. Ta je bil pri ljudeh na glasu kot skrajno krvočlen in neusmiljen ter so prebivalci zato vest o njegovem zajetju sprejeli z velikim olajšanjem.

V partizanskem taborišču nad St. Rupertom, ki ga je uničilo vojaštvo, so domačini našli 7 mrtvih partizanov. Po raznih znakih se je dalo sklepati, da je bilo več partizanov tudi težko ranjenih. To so potrdili tudi oni partizani, ki so jih kmalu nato našli v bližnjih gozdovih.

Pokrajinska zveza za zaščito mater in otrok

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XXI št. 291 in upošteva potrebo, da se na ozemlju pokrajine uredi pomoč za matere in otroke:

Cl. 1. Ustanavlja se in podreja neposredno Visokemu komisariatu Pokrajinska zveza za zaščito mater in otrok v Ljubljani. Zvezi pripadajo občine ter za to ustanovljene javne in zasebne ustanove, katerim sta namen zaščita in pomoč materam in otrokom.

Cl. 2. Zveza ima nalogo izvrševati pomoč materi in otroku po glavnih smernicah narodne ustanove za zaščito mater in otrok — Opera Nazionale per la protezione della Maternità ed Infanzia.

Cl. 3. Zlasti ima Zveza na skrb:

1. ustanavljanje kuhinj za matere: a) za siromašne nosečice, od 6. meseca nosečnosti dalje; b) za siromašne doječe matere, do otrokovega 7. meseca;

2. ustanavljanje materinskih in otroških posvetovalnic. Otroške posvetovalnice sprejemajo zdrave otroke od rojstva do dovršenega tretjega leta radi obdobjnega nadziranja njih rasti ter za vzrejne nasvete. Sprejemajo tudi starejše otroke do pubertete;

3. ustanavljanje razdeljevalnic a) mleka, b) moke in drugih živil in okrepil za siromašne otroke, ki jih matere ne morejo dojeti;

4. spravljanje neprimernih nezakonskih novorojenčkov v najdenišnice ali v sprejemališča;

5. upravljanje zavetišč za dojenice in odstavljene otroke do tretjega leta, če jim je mati zaposlena zunaj hiše in jih čez dan ne more varovati ali bi bila iz drugih vzrokov v stiski.

Zveza lahko v celoti ali tudi le delno združi v posebnih materinskih ali dečkih domovih delovanje iz točk 1. do 5.

6. Zveza lahko pomaga tudi drugače: a) z oddajanjem otrok rednikom; b) s spravljanjem navrstven ali gmojno zapučenih otrok v kmetijske kolonije ali v vzgojevališča; c) z mesečnimi podporami (živili, oblačili, zibelkami itd.) nosečim in doječim materam, ki ne morejo obiskovati kuhinj ter za prehrano otrok, ko se odstavijo pa do tretjega leta; d) s plačevanjem nagrad za pripoznavanje in pozakovanje nezakonskih otrok; e) z zagotovitvijo pomoči in zaščite telesno ali duševno neenormalnim otrokom, slepim in gluho-nemim; f) skrbec za prevzgojitev zabredlih otrok.

Cl. 4. Zveza skrbi za vzporeditev in za nadzorovanje obstoječih zasebnih in javnih ustanov za pomoč materam in otrokom, usmerjajoč njih delovanje po najnujnejših potrebah prebivalstva in skrbec za potrebne spremembe zadevnih pravil in poslovnikov. Te ustanove se z odlokom Visokega komisarja lahko združijo ali spojojo z Zvezo.

Cl. 5. Zveza za zaščito mater in otrok ostvarja svoje namene: 1. z zneski, katere ji da na razpolago vsako leto Narodna ustanova za zaščito mater in otrok; 2. z morebitnimi dohodki od imovine iz volil, daril, naklonil ali podpor, določenih Zvezi ali vobče za otroke brez navedbe ustanov ali zavodov; 3. z morebitnim nakazilom sredstev Visokega komisariata; 4. s sredstvi, določenimi za podporo materam in otrokom v proračunih občin ali drugih ustanov in zavodov, kolikor jih Visoki komisar z odlokom dodeli Zvezi; 5. z naklonitvami ali drugačnimi dohodki.

Cl. 6. Zvezo upravlja svet, sestavljen iz predsednika, ki ga imenuje Visoki komi-

sar in iz naslednjih članov: pokrajinske zaupnice Ženskih fašijev, ki je podpredsednica, nadzornika zdravstvene službe Visokega komisariata, načelnika oddelka za socialno skrbstvo Visokega komisariata, enega ali več strokovnjakov za skrbstvo, ki jih izbere po možnosti Visoki komisar izmed predavateljev ali specialistov zadevnih strok.

Cl. 7. V občinah opravlja Zveza svojo nalogo po patronskih odbori, sestavljenih v občinah do 5000 prebivalcev iz treh, v drugih občinah pa iz petih članov. Zupan je po svojem položaju predsednik tega občinskega odbora. V odboru so se odposlanci pokrajinske zaupnice Ženskih fašijev, okrajni zdravnik ali pogodbeni zdravnik, ljudskošolski učitelj in duhovnik, ki opravlja dušno pastirstvo. V manjših občinah se izbere tretji član iz treh poslednjih strok. Odbor se sestavi z odlokom Visokega komisarja.

Cl. 8. Ta naredba, s katero se razveljavljajo vse nje nasprotujoče ali z njo ne

Palestinski veliki mufti Arabcem

Poziv k uporu vsega muslimanskega prebivalstva proti angleško-židovskemu gospodstvu

Rim, 11. nov. s. Veliki mufti Palestine je nocoj naslovil po radiu radijsko poslanico na arabski narod. V njej je predvsem poudaril, da se je pred izbruhom te vojne in še preden se je od orožjem dvignila, da zavre angleoski in židovski pohlep, arabski narod sam boril proti tem silam nad 20 let. Arabski narod se je proti Angležem in Židom boril v Egiptu, v Palestini, v Iraku, v Siriji in na vseh področjih arabskega polokola. Ob izbruhu te vojne je arabski narod nadaljeval svojo borbo, trdno odločen, da doseže svoj cilj, namreč svobodo, neodvisnost, edinstvo in suverenost. Arabski narod je tako vstopil na bojišče, zroč mrti v obraz, Arabci so se žrtvovali za svojo domovino in za svoj narod. Kri teh mučenikov, katerih obilnice žrtvovanja se spominjamo danes, nam zbujajo bolest in nade, kajti ona dviga zopet arabski narod. Poslednji mučenik je bil dr. Amir Ruka, čigar življenje je prenehalo v angleškem zaporu v Palestini zaradi muk, ki jim je bil podvržen. Se pred njim je v preganstvu v Rodeziji umrl Magi paša Suedi. Pred njima pa je izgubilo življenje vse polno mučenikov kakor Junes Sabaud, Fehmi Said, Mahmud Salman, a se pred temi na tisoče drugih žrtv angleške veleizdaje, ki je trdo prizadela arabski narod, preganjala Arabce, zdecimiral njihove voditelje, pozaprla njihove junake, in ki se nadalje sklepa kupčije v njihovo škodo ter v korist Židov in drugih elementov.

Ob izbruhu te vojne je bil arabski narod sam v eni izmed najtežjih borb proti anglosaško-židovski politiki. Danes so na njegovi strani močni sovražniki njegovega sovražnika. Ako bi zmagala Anglija bi Židje zavladali vsemu svetu, kajti Anglija in njeni zavezniki bi Arabcem odrekli vsako svobodo in neodvisnost ter bi zadel arabsko domovino v vsej njeni globini in izročili nekatere njene dele židovski državi. Anglosaško-židovska nevarnost grozi Egiptu, Siriji, Iraku, kraljestvu Ibn Sauda in Mangrebu, ako pa bodo Anglija in njene zaveznice izgubile to vojno, bo sleherna nevarnost proti arabskim državam in milijonom muslimanom v Aziji in Afriki minila. Rezultati te vojne bodo močno vplivali na bodočnost. Arabski narod ne bi imel ni-

skladljivo določbe, stopi v veljavo s objavo v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 10. novembra 1942-XXI.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Predpisi o sviranju narodnih himen v javnih lokalih

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XXI št. 291 in smatrajoč za potrebno urediti sviranje narodnih himn v prostorih javnih zabavišč in v gostinskih obratih:

Cl. 1. V prostorih za javne prireditve in javnih zabavišč ter v gostinskih obratih se smeta svirati kraljeva koronica »Marcia Reale« in himna »Glovinazza« samo ob naslednjih dneh: 8. januarja: rojstni dan Njenega Veličanstva Kraljice Cesarice, 23. marca: ustanovitev italijanskih bojevnih fašijev, 21. aprila: ustanovitev Rima in proslava dela, 24. maja: obletnica napovedi vojne 1915—1918, prvo delo v juniju: praznik ustave, 15. septembra: rojstni dan Nj. Vis. Prestolonaslednika, 20. septembra: obletnica vzhoda italijanske vojske v Rim, 28. oktobra: obletnica pohoda na Rim, 4. novembra: obletnica zmage, 11. novembra: rojstni dan Nj. Veličanstva Kralja Cesarja.

Cl. 2. Poleg v prednjem členu naštetih dni se smeta svirati »Marcia Reale« in »Glovinazza« v omenjenih prostorih in obratih samo, če pokrajinsko vladno oblastvo to posebej odredi.

Cl. 3. Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo po postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 v denarju do 3000 lir.

Cl. 4. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 30. oktobra 1942-XXI.

Visoki komisar: Emilio Grazioli

Šest temeljnih točk

V zvezi s sedanjo fazo vojne, upoštevajoč najnovejšo dogodke na vseh bojiščih, zlasti pa poslednje jasne in nedvoumne Hitlerjeve izjave v Monakovu, so nemški listi opozorili na šest temeljnih resnic, ki izhajajo iz sedanjih vojnih dejstev. Te temeljne resnice so:

1. Pobuda je slej ko prej nespremenjeno na strani sil trojnega pakta, ki obvladujejo vsa prizorišča sedanje vojne brez razlike. 2. Nemčija je tudi letos kakor lani in že prej dosegla vse cilje, ki si jih je bila zastavila. 3. Vojna proizvodnja sil osti stalno narasča.

4. Američani in Angleži, pa naj si trenutno delajo v tem pogledu kakršnekoli utvare, bodo prav tako zanesljivo pregnani iz Afrike, kakor so že bili pregnani iz Francije in Belgije. Zadnje besede, kakor je mirno in odločno povedal Hitler, prav gotovo ne bo imel Roosevelt, pa naj si to še tako domišlja.

5. Anglija, ki misli, da lahko nekamovano napada s svojimi terorističnimi barbarimi napadi mirno in neoboroženo civilno prebivalstvo, bo zanesljivo prešla svojo zaslužen kazni in vrnjena ji bo sleherna bomba, ki jo je ali ki jo bo odvržila na evropsko ozemlje.

6. Vojna se bo nadaljevala do končne in popolne zmage, ki bo pomenila totalen poraz Velike Britanije. Evropa je za vse sovražne izvenevropske sile nezavetna trdnjava, ob kateri se bo zlomil vsa poskus vdora na evropsko ozemlje. Bliskovita akcija oboroženih sil osi v Franciji je to dejstvo samo znova potrdila, ako je takšna potrditev bila sploh potrebna. Tako zvani »združeni narodi« pa se med tem love po oddaljenih ozemljih, kjer lasejo zase in za svojo javnost samo prestižnih uspehov, ki splošne slike za osi ugodnega vojaškega položaja na evropski celini ne morejo bistveno spremeniti. Za zaključek bi lahko spominili le še to, kar je dejal Hitler v svojem monakovskem govoru: »Kamor stopi noga nemškega vojaka, tam ostane in ga nihče več ne more pregnati.«

kake bodočnosti v zvezi z Anglijo pa tudi ne z Zedinjenimi državami, ki so prav tako usuznjene Židom in ki hočejo prav tako zadovoljiti židovskim ambicijam in arabskih deželah, kakor tudi na splošno v Orientu. Arabci ne morejo zaradi tega nikjer biti na strani Anglije, ki je njihova največja sovražnica. Mesto Arabcev v tej vojni je določeno po njihovem interesu, ki zahteva, da so proti svojemu sovražniku.

Politika arabskega naroda je jasna in ne pozna dvoumnosti. Namestu, da bi arabski narod čakal prekriznih rok na izid vojne, hoče sodelovati s svojimi prijatelji proti svojim sovražnikom. Zato vas opozarjam, je dejal veliki mufti, Arabci in muslimani vsega sveta, da se ne pustite preslepiti po angleški, ameriški in ostali zavezniški propagandi. Opozarjam vas na dejstvo, da hoče Amerika z zasedbo arabskih dežel tamkajšnjemu prebivalstvu samo škoditi in da se za to zasedbo skriva veriga židovskih zarot, ki jih prebivalci prav dobro poznajo, saj so bili Židje glavni vzrok vseh nesreč, ki so zadele njihovo deželo in ki so jo zadele tudi sedaj. Židovski voditelj Weizmann je ob začetku te vojne dejal: Sedanja vojna je židovska vojna. Jasno je, da so si Židje zaslužili angleške in ameriške interese, da bi uresničili svoje lastne ambicije, da bi se polastili arabskih dežel in da bi dokončno zasedli Palestino. Poslednji govori Roosevelta, Smutsa in Bengurica so vse to zgovorno potrdili.

Svoj govor je Veliki mufti takole zaključil: Arabci, ta vojna pomeni nadaljevanje vaše borbe, ki jo vodite že leta, da bi uresničili svoje namene in dosegli svoje cilje, za katere so padli vaši prejšnji bratje, ki se jih danes spominjamo. Doprinešmo mnogo in velike so bile naše žrtve, a pripravljeni smo se še nadalje žrtvovati, trdno odločeni, da dosežemo svobodo, neodvisnost in suverenost svoje domovine in svojega naroda. Cista kri naših srečnih mučenikov ni bila prelita zaman in ne bo izgubljena naša pravica, na katero se sklicujemo. Danes se spominjamo onih srečnežev in prosimo Boga, da bi jim naklonil milost, nas pa utrdil v borbi po zgledu, ki so nam ga oni nudili.

Gospodarstvo

Vodenje registra prejemov in oddaj racioniranega tekstilnega blaga

Pokrajinski svet korporacij v Ljubljani je izdal okrožnico s pojasnili glede vodenja registra prejemkov in oddaj za proizvajalce, grosiste, agente in zastopnike z zalogami, uvoznike in izvoznike, ki ne prodajajo občinstvu.

Obrati, ki so obvezani voditi register prejemkov in oddaj. Ta register morajo voditi vsi proizvajalci (industriji in obrtniki, ki so prodajajo občinstvu), grosisti, ki so pooblaščen za prosto nabavljanje, grosisti židovskega pokolenja in konfekcionisti (industriji in obrtniki), ki ne prodajajo neposredno občinstvu, tudi če predelujejo blago za lastni račun, zastopniki in agenti z zalogami ter uvozniki in izvozniki, ki proizvajajo ali konfekcionirajo naslednje predmete odnosno z njimi trgovajo: obutev, tekstilna izdelki, oblačilni predmeti, kovčegi in racionirane torbice iz kože ali usnja. Obrati z več sedeži, podružnicami, pomožnimi prodajalnami, skladišči, delavnicami itd. morajo voditi register prejema in oddaj pri vsaki obratni ednici posebej.

Blago, ki se mora registrirati. Predmeti vpisa so vse spremembe dejanskih prejemov in oddaj tipiziranih in netipiziranih tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov, obutev, kovčgov in racioniranih torbic. Registracija se mora izvršiti, če gre za končne izdelke (ki se morajo izročiti potrošnji, ne da bi bila potrebna nadaljnja obdelava), kakor so predmeti, ki so navedeni v tabeli A. s seznama točk. Registrirani pa se morajo tudi surova preja in surove tkanine, če se to blago izvozi ali odda grosisti ali konfekcionistu (brez neposredne prodaje občinstvu), ki mora voditi posebno poljo za vsak tip surovine in mora navesti efektivno količino surovine, pri čemer se uporabljajo kot osnova one točke, ki so določene za končni izdelek iz te surovine z najvišjim številom točk.

Čas vpisa. Registracija se mora izvršiti glede na trenutne dejanske prejeme ali dejanske oddaje blaga iz sedeža ali skladišča, in sicer najkasneje v petih dneh z datumom dejanske izvršenega prometa. Vrstni red registracije. Registracija se mora izvršiti v ustreznih polah prejema in oddaj strogo kronološko in ne sme biti nepopolnih mest. V primeru potrebah popravkov se mora črtati vpis tako, da ostane viden originalni vpis. Nad črtami pa se vpiše popravek z datumom izvršenega popravka. Če je treba vpisati spremembe, ki se tičejo količine in enot točk, se mora ob strani prečrtanega prav tako vpisati datum popravka.

Prodaja blaga v svrhu dovršitve. Za blago, ki se pošlje drugi tvrdki zaradi dokončne izdelave ali predelave na lastni račun (barvarne, belilnice, tiskarne itd. so oproščene vodenja registra) ne vpiše tvrdka, ki pošlje to blago, izročitve v register (z izjemo proizvajalcev glede surovim), marveč vpiše predmet v posebno knjigo blaga, ki se nahaja v predelavi za lastni račun. Analogno se postopa pri prevzemu izročenega blaga, pri čemer je v register vpisati le morebitne razlike količine ali točk, kolikor se je to spremenilo z dovršitvijo ali predelavo. Če ima predelava za posledico spremembo klasifikacije dovršenega izdelka, se mora celotna količina izpisati iz pole prejema, kamor je blago prej spadalo po klasifikaciji, in vpisati v poljo, kamor spada po izvršeni predelavi.

Konfekcionar, ki izroči tkanino lastni delavnici v izdelavo, mora izročeno blago izpisati iz pole prejema tkanin in nato vpisati konfekcijo v poljo prejema konfekcije. Če pa izvrši konfekcijo na njegov račun drug konfekcionar, mora lastnik izročeno tkanino izpisati s pripombo, da je bilo blago izročeno v predelavo za njegov račun. Konfekcionar na lastni račun izvrši vpis prejema in oddaje tkanine in konfekcije s pripombo, da gre za predelavo za lastni račun. Ob zopetni vročitvi konfekcioniranega izdelka pa vpiše izdelek v register prejemkov.

Izročitev blaga drugi tvrdki. V primeru izročitve blaga med tvrdkami, ki ne prodajajo občinstvu, mora vsak vpis oddaje pri eni tvrdki točno ustrežati vpisu prejema v drugi tvrdki. Pri izročitvi blaga tvrdki, ki ni obvezana voditi registra (detaljist potrošnik itd.) je opraviti izročitev z navedbo dotičnega nakupnega in prevzemnega bona, ki ga mora prodajalec prevzeti in hraniti.

Gospodarske vesti

Italijansko-nemška trgovinska pogodba. Ta teden se bodo pričela na Dunaju italijansko-nemška trgovinska pogodba, in sicer v okviru italijansko-nemškega stalnega gospodarskega odbora. Na zasedanju bodo razpravljali o tekočih vprašanjih medsebojne trgovine, o notranjih gospodarskih vprašanjih obeh držav, o oskrbi s surovinami in o diriganju blaga.

Dobra letina koruze. Iz Rima poročajo, da je bil v vsej Italiji prihodek koruze spravljen pod ugodnimi vremenskimi pogoji in da je količina pridelka večja, nego je bila lani. Tudi oddaja koruze v zbirališčah za žito lepo napreduje. Zato se je vlada odločila, da se zopet povrne glede peke kruha k prejšnji sestavi, t. j. 70 delov pšenične moke in 30 delov koruzne moke. Dosedanji predpisi glede mletja za koruzno in pšenično moko ostanejo nespremenjeni. Nova mešana moka sme dati največ 1.38% in najmanj 0.23% pepela. Nadalje sme imeti ta moka največ 1.42% celuloze in največ 14.75% vlage. Z zopetnim mešanjem pšenične in koruzne moke se bo dosegel znaten prihranek pšenice. Ker pa je letina koruze drobna, ne bo pitanje prašičev zaradi tega trpelo škode.

Tiskovine za novi register prejema in oddaj in za inventar zalog racioniranih predmetov. Združene industrije in obrtniki za Ljubljansko pokrajino poziva za interesirana podjetja, ki so naročila tiskovine za novi register prejema in oddaje in za inventar zalog racioniranih predmetov, da jih nujno dvignejo v pisarni Združenja, Beethovnova ul. 10.

Pridobivanje celuloze iz topolovega lesa. Že lani smo poročali o velikopotezni akciji za saditev topolov v Nemčiji. Akcija je sedaj že v polnem teku in ima namen, da bodoča leta pripravljati široko osnovo

za proizvodnjo celuloze, ki se potrebuje pri rastoči produkciji umetnih tekstilnih vlaken. Znano je, da je topol drevo, ki najhitreje raste, saj je letni prirastek lesa že pri navadnem topolu še enkrat večji kakor pri buki. Les pa ni uporaben samo za kurjavo, temveč daje prvovrstno celulozo za proizvodnjo umetne svile in celulozno volno. Nemški strokovnjaki računajo, da bodo rastočo potrebo celuloze za proizvodnjo umetnih tekstilnih vlaken postopno lahko v celoti naslonili na topolov les, trsje, razne vrste kopriv in krompirjeveko. Vsa akcija sioni na raziskavah nemškega inštituta cesarja Viljema v Bratislavi, kjer je uspelo vzgojiti posebne naglo rastoče topolove križance, ki že prvo leto zrastejo v višino 120 do 150 cm, medtem ko doseže običajni topol le višino 60 do 80 cm. Pokuzki s temi križanji vrstami topolov so pokazali, da daje tak topol po 12 letih enako količino lesa kakor smreka po 45 letih. Na enem hektarju topolovega gozda se bo na leto pridobilo povprečno 10 prostornih metrov lesa, pozneje morda tudi 20, kar v evropskih klimatskih razmerah ne doseže nobena druga vrsta dreves. Nemška vlada je lani in letos v posebnih drevnicah vzgojila ogromno število mladih topolov, ki so jih že letos zasadili na primernih mestih, zlasti vzdolž velikih rek in ob cestah. V bodoče bodo zasadili s topoli velike površine zlasti v Šleziji, na Saksonskem, na Poznańskem pa tudi v Poljski generalni guberniji in v Češko moravskem protektoratu.

Ustanovitev novčanične banke na Vzhodno deželo. Po odredbi nemškega državnega ministra za zasedene vzhodne pokrajine (baltičke države in Belo Rusijo) je bila te dni s sedežem v Rigi ustanovljena Novčanična banka za Vzhodno deželo, ki bo skrbela za denarni in plačilni promet ter za stabilnost valute v tej deželi. Nova novčanična banka bo praktično prevzela posle dosedanjih blagajn za izdajanje okupacijskih mark (Reichskreditkassen).

Dolar plačilno sredstvo v Libiji. Po nedavnih zasedbi afriške republike Librije so Zedinjene države izsilile od vlade libijske republike, da je priznala ameriški dolar na področju republike kot zakonito plačilno sredstvo. Dosej so bili v prometu angleški bankovci in kovanci. Ta ukrep kaže, da zasedba Librije od strani Zedinjenih držav ne bo samo začasna.

Zasedanje turške narodne skupščine

Ankara, 10. nov. s. Danes se je tu začelo veliko parlamentarno zasedanje, na katerem bodo napovedani in morda odobreni nešteti zakoni, naperjeni proti vsanjanju cen in spekulacijam ter proti vsem onim pomanjkljivostim, o katerih je govoril predsednik republike v svojem govoru 1. novembra letos. Določava se med tem, da bo predsednik vlade Saradzoglu sporočil jutri parlamentarni skupini republikanske narodne stranke sklepe vlade, ki bodo v četrtek objavili veliki narodni skupščini. Navzlic temu, da ni znano, kakšne bodo vladne izjave, se je zanesljivo vira doznava, da bodo predlagani ukrepi ustrezali v glavnem naslednjim trem političnim in socialnim smernicam: 1. strogo nadzorstvo nad vsemi notranjimi in izvoznimi cenami; 2. državno nadzorstvo nad rezervami hrane in industrijskimi surovinami; 3. uvedba zelo strogih kazni proti spekulantom in voinim dobičkarjem. V nekaterih krogih domnevajo, da bodo ustanovljena posebna sodišča za socialno in gospodarsko varnost države. Nekateri listi spominjajo v zvezi s tem na znamenita sodišča »Neodvisnosti«, ki jih je uvedel izmet paša, ko je bil predsednik vlade v viharni politični dobi po vojni za neodvisnost. Dosedanji liberalni ukrepi, ki so jih je Turčija v prvi dobi posluževala, so imeli za posledico strahotno višanje cen, kopičenje živil, spekulacije in podobne izrodk, ki so bili sprčo gospodarske krize zelo usodni in škodljivi, predvsem za revnejše sloje v državi. Proti vsemu temu nastopa sedaj turška vlada z drakonskimi ukrepi.

EL HAKIM

(ZDRAVNIK)

To je naslov romana, ki bo priložnični izšel kot druga knjiga v naši zbirki »Dobre knjige«. Roman bo obsegal voljo 350 strani in spada med najboljša in najboljša dela slovitega švicarsko-nemškega pisatelja J. Knittla, katerega pozna po nekaterih prevodih že tudi naša čitača publika. Roman obravnava življenje v sodobnem Egiptu in je že prešel v svetovno literaturo.

Če si hočete zagotoviti to odlično knjižno delo po izredno nizki ceni, se naročite na zbirko »Dobre knjige«, če še niste njen naročnik. Nove naročnike sprejemamo le še, dokler je na razpolago še kaj izvodov prve knjige, Mire Pucove izvirnega romana »Tih vodac«.

Naročilo velja za eno četrtletje, torej sedaj za mesec oktober, november in december. Vsak mesec pride en roman. V oktobru so dobili naročniki »Tih vodac«, ta mesec določa »El hakim«, v decembru pa biser nordijske literature, Gulbranssenov roman »Večno polje gozdov«.

Naročnina se lahko plačuje mesečno iz znanja za one naročnike, ki so obenem naročniki »Jutra« ali »Slov. narodne«, 3 ali 15 lir, za ostale naročnike pa 9 ali 20 lir na mesec, torej za eno knjigo. Prva cena velja za broširano, druga pa za v platno vezano knjigo.

Naročila sprejemajo uprava in knjižarni naših listov.

KULTURNI PREGLED

Domači in tuji pisatelji

V članku »Knjiga in občinstvo« (Jutro, 10. t. m.) je bila beseda o nekaterih izsledkih literarne ankete, ki jo je izvršila Šentjakobska knjižnica med svojim občinstvom. Naj se danes zaustavimo pri nadaljnjem vprašanju in dospelih odgovorih.

Peto vprašanje se je glasilo: So Vam domači pisatelji ljubši od tujih? Če ne, kaj Vam ne ugaja pri slovenskih knjigah in zakaj imate večje zanimanje za tuje pisatelje? Listajoč po odgovorih, naletimo kdaj pa kdaj na prav značilne opazke. Navadni bralci, postavimo, občinstvo Karla Maya in detektivskih romanov, niso kajpak odgovorili na to vprašanje, ki že zahteva, da imajo čitatelji neke slovenske pogoje ali celo literarno kulturo. Šele tedaj namreč spozna, da si mora biti vsaj nekoliko na jasen tudi glede tega.

»Z veseljem čitam domačo literaturo.« odgovarja neka gospa, vendar mi vzbujajo tuje pisatelje vse drugačno razgledanost in zanimanje. To je prvi odgovor v šopu listov, ki so pred nami. In ta se bo ponavljal v raznih in različnih. Neke druga gospa piše: »Najljubši so mi domači pesniki-liriki, v epiki (pripravljeno slovo, zlasti romani) pa so mi ljubši tuji pisatelji, ker imajo širša obzorja in zanimivejše poglede na svet.« Neke dama piše, da ob delih tujih pisateljev spoznava druge dežele in druge navade. Nadaljnji čitatelji romanov se zdi, da imajo domači pisatelji »premalom dogodivščine.« Skoraj moram reči, priznava akademsko izobražena žena, »da mi bolj ugajajo tuji pisatelji, kajti v njih najdem originalne tiste snovi, ki je pri naših v pomenu. So pa epigoni!« Zopet je dama tista, ki pravi: »Tuje pisatelje so mi ljubši. Od slovenskih cenim najbolj Ingolca. Ostali slovenski pisatelji vidijo samo negativne strani življenja. Njihovim delom manjka zdravega optimizma in pozitivnega gledanja na življenje. Slikajo čustvenost našega ljudstva v izkrivljeni luči.« Njena sosedka med udeleženci ankete pa meni: »Domači so mi dragi zaradi preprostosti, tuje čitani zaradi njih svojevrstnega stila.« Spet druga vzklika: »Živeči domači pisatelji! Ko bi jih le bilo kaj več! Tuje avtorje tudi berem, to pa zato, ker je v njih večja izvirnost. Niso redke izjave, kakor n. pr. »Ljubim domače pisatelje.« Zato pa pravi neka čitateljica, da ima raje tuje prirovnitve in domače pesnike. »Ljubši so mi domači novellisti, ker so bolj stvarni, nego romani.« Zanimiva je sodbena neke Hrvatice: »Domači pisatelji mi ugajajo, vendar jih je malo resnično dobrih, zato največ čitam tuje pisatelje.«

Soprog čevljarskega mojstra pravi: »Najljubši so mi domači pisatelji, ker je v njihovih knjigah vse tako naše, kar pri tujih pisateljih vzhle slovenskemu prevodu pogrešam. Čitam pa jih vseeno.« Drugi čitatelj iz obrtniških krogov se zde domači pisatelji laže razumljivi. Nadaljnja čitateljica iz istega družbenega sloja meni, da domači pisatelji »pišejo svoje snove preveč iz svojega življenja, pri tujih pa najdem več razvedrila.« Morda je hotela povedati, da pri domačih pisateljih preveč prevladuje subjektivnost in da so premalo jasni in mikavni. Soproga uradnika tako ocenjuje slovensko slovesno proizvodnjo: »Večje zanimanje čutim za tuje pisatelje, kajti pri nekaterih slovenskih knjigah se mi dozdevajo neke reči pretrdo, neobčuteno podane.« Domače pisatelje dobera poznam. Tuji me zanimajo predvsem zato, ker s temi spoznavam druge narode, druga ljudstva, njih šege in navade ter kraje, kjer prebivajo. Za starejše domače pisatelje se zavzema neki starejši gospod. Novinar piše: »Domači pisatelji so mi ljubši, če so dobri. Ne morem si pa pomagati: Če so tuji pisatelji boljši od domačih, so mi ljubši; domačih pa ne morem ceniti zgolj zaradi tega, ker so domači. Tako mali narod pa ne more imeti mnogo dobrih pisateljev, saj jih tudi mnogo večji narodi nimajo večje število. Domači pisatelji mi niso ljubši od najboljših svetovnih. Če pa čitam več tujih del kakor domačih, stori mi to večkrat predvsem zato, da se izpopolnujem v tujih jezikih.«

Neki čitatelj pravi: »Domači so mi ljubši, ker se človek laže živi v domači milje.« Krojaški pomočnik odgovarja: »Vsaka knjiga je vsaj delni vpogled v dušo njega, ki jo je spisal. Čitatelj mora razumeti pisatelja in narodnost ni važna. Bolj pa razume brat brata, kakor pa sosed sosed.« »Domači so mi ljubši,« pravi drug čitatelj, »v kolikor dosežajo mednarodno umetniško raven. Rajši imam pa krepak tuji roman (»Martin Eden«) od domače idilične petgrošnje sladunjavosti.« Za tuje pisatelje se odločeno navdušuje trgovski poslovodja. O domačih pravi, da so namenjeni za razvedrilo, a ne razvedrilo. Očita jim, da so preveč pristranski. Tuji pisatelji da imajo večjo izobrazbo, večjo naravno inteligenco in večje duševno obzorje; so pristnejši in originalni. Eden, ki pravi o sebi, da je tuje, priznava, da je »slovenska literatura za mali narod na viski.« Ima pa raje tuje pisatelje, češ da kažejo širše obzorje. Tudi njegov sosed v anketi, trgovec, meni, da je treba dati prednost domačim pisateljem, »toda žal jih je malo dobrih in še bolj žal — v njihovih knjigah ni najti tiste svetovne razgledanosti.« Čitam raje tuje pisatelje,« piše inženir, »ker se pri njih večinoma vsaka ideja ali celotna smer prej pojavi in je tudi po navadi najbolj izražena. So torej bolj sodobni. Domačih zavedam razmer pa seveda ne morem iskati pri tujih pisateljih.« Drug inženir sodi: »Domači so mi ljubši, če se ne zagrizajo v kak filozofski problem, ki ga potem obravnavajo na dolgo in široko.« Vpokojen profesor priznava: »Starejše slovenske pisatelje vedno rad čitam; tudi nekateri novejši mi ugajajo, toda hipermodernih ne čitam, ker nimam smisla za nje in jih večkrat tudi ne razumem.«

Neki čitatelj je zapisal tale poziv: »Tu pa tam naj domači pisatelji pazijo na jezik in slog ter ne posnemajo tujega, posebno še prevajalci!« Neke učiteljica sodi: »Tuje pisatelje obdelujejo bolj raznolike snovi in so bolj izvežani opazovalci.« Intelektualec, ki večkrat sam prime za pero, meni, da so nekateri domači pisatelji »snovno preveč omejeni.« Učitelj misli: »Vsega, kar izhaja pri nas, ni vredno brati, ker je brez vrednosti in je škoda časa.« Drug učitelj se zavzema za tuje avtorje, predvsem znanstvene, in pravi: »Sicer so mi pa domači ljubši, predvsem: Cankar, Meško.« Neke uradnica pravi: »Bolj mi ugajajo tuji pisatelji, razen Cankarja.« Neke druga uradnica pravi, da ni čitala še nobene dobre knjige slovenskega pisatelja z edino izjemo Juša Kozaka.

Cela vrsta jih toži, da je pri domačih premajhna izbira. To velja zlasti za čitatelje znanstvenih knjig, velikih biografij i. t. d. Neki uradnik pravi: »Domači in tuji pisatelji so mi všeč le, če so veliki in kaj pomenijo. S prevajalci je pa kakor s parfemi: Če niso velika marka — smrdijo.« Levstikov prevod je vsak zase mojstrovina.« Visokošolka pravi, da ima raje tuje pisatelje, »ker stoji umetniško in psihološko višje od naših, razen Cankarja, Kranjca, Meška in še nekaterih.« Abiturient očitno slovenskim pripovednikom jokavost in pravi: »Za sedaj nimamo še nobene slovenske knjige, ki bi ji lahko očital humor.« Neki tehnik pravi: »Knjige domačih pisateljev kupujem, tuje pa si izposojam.« Drug tehnik se izreka za domače pisatelje in pravi, da imamo odlične domače knjige. »Če kdo vse slovenske pisatelje prečita, ve več, kakor tisti, ki požre vse prevode ali tuje izvirnike.« »Domači so mi ljubši,

• Smrt viteza železnega križa. Na vzhodni fronti je padel nemški stotnik Gerd Korthals, skupinski poveljnik pri nekem letalskem oddelku. Večkrat se je izkazal v zračnih bojih ter je po celi vrsti letalskih zmag prejel viteški križec reda železnega križa. Smrt ga je dohitela v zraku.

• 15 porodov v 25 ur. Nedavno smo poročali v daljšem članku, kako važna je zabeležba tiste ure, v kateri smo prešli od poletnega časa iznova v normalni, zimski čas. V Rimu so v noči od 1. na 2. november zabeležili med 2 in 3 uro zjutraj nič manj kakor 15 porodov. Tako si je torej četrtina vseh ta dan v Rimu rojenih izbrala tako rekoč odvratno uro za vstop v življenje. V celoti je bilo ta dan in to noč 64 porodov, umrlo pa je v Rimu v istem času 27 ljudi.

• Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine poziva vse trgovce, ki prodajajo racinirano blago, kakor obutve, tekstilne izdelke, kose oblačil, kovčge in torbe iz kože in usnja, da takoj dogujejo v pisarni Združenja inventurne prijave.

• Jesenske jagode na planini. Marsikateremu Slovincu, ki je v prvi svetovni vojni služboval na Gorjem Štajerskem, je znana planina Zirbitz nad Neumarktom in Judenburgom. S te planine je zelo lep in prostran razgled vse tja dol čez koroško deželo do Plešivca in š. dlje. Spomladi klepelejo in brusijo tam gori ruševci in divji petelin, jeseni pa pade marsikateri smrtak. Letos so na južnem pobočju Zirbitza našli neznane jesenske poždrave. V višini 1300 m so se razcvetele jagode. To je v novembru in še celo v taki višavi gotovo redek pojav.

• Tat kot »pošten najditelj«. Drzen žepar je ukradel nekemu kmetu v nižnji Genove denarnico s čeki za 74.000 lir. Ker pa nobena banka ni hotela prevzeti čeka brez osebne izkaznice, se je tat domislil, da lahko denarnico vrne kmetu kot »pošten najditelj«. Poiskal je kmeta, ki mu je povrnil ne samo potne stroške, marveč tudi dal 200 lir nagrade. Še preden se je »pošten« najditelj zglašil pri njem, pa je bil okrajen kmet prijaviti tatvino na policiji. Ta je skrbno vodila poizvedbo in je dosegla. Kako je domnevil »pošten najditelj« skušal vnovčiti čeki, pri čemer pa se ni mogel izkazati in je bil bančnemu uradniku sumljiv. Kmalu nato so se »pošteni najditelji« znašli za zapahom.

• 40 ope na begu iz živalskega vrta. Nedavno so v živalskem vrtu v Milanu popravljali veliko kletko, v kateri je prebivala številna opica družina. Sredi popravil so opice našle pot na prosto. Pobežale je 40 opic. Zaman so jih vabili razaj Opicam se je zahotelo življenja na svobodi. Naselile so se v domnevno pragozdu, v lepem milanskem parku. Toda kmalu se jih je lotila lakota in po dveh dneh so opice prišle same nazaj v kletko.

• Smrtne nesreče Dne 9. novembra popoldne se je primerila na glavnem koldvoru v Leobnu smrtna nesreča. Železničar Vinko Krasnik je pri priključevanju dveh vagonov prišel med obdobje, ki so mu združili prani koš. Nesrečnik se je zgrudil na mesto mrtve.

IZ LJUBLJANE

u— Nova grobova. Po težki bolezni je preminul gostilničar g. Peter Marinčič. Na njegovi zadnji poti ga bodo spremlili v petek ob pol 16. iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu. — Dospel je po dolgi težki bolezni glavnodržavni državni železnice v pokoj g. Stefan Anton Grmovač. K večnemu počitku ga bodo spremlili v soboto ob pol 15. iz kapele sv. Petra na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. Blag jina bodi spomin! Uzalostnim svojem izrečemo naše žalosti.

u— Martin je prinesel hladno jesen. Dolgo je kljubovala letošnja jesen. Imeli smo izredno ugodno vreme. Bilo je mnogo sonca, vmes pa dežja po potrebi, da so lepo dozoreli vsi jesenski sadeži. Ljubljanska okolica je nudila čudovito pestre slike. Zdjaj pa je jesenskemu krasu konec. Na Martinovo je nastopil prav občuten hlad, živo srebro je prvič padlo po ničlo na 0,8° C, v okolici pa so zabeležili celo —2° C. Prva letošnja slana je posmodila zelenje in cvetje. Škode ni napravila dosti, ker je prišla tako pozno, saj smo lanske jesen zabeležili prvo slano že 14. oktobra, ko je bilo po vrhovih še polno rož in je bila ajla občutno prizadeta. Tudi živo srebro je lani že 9. oktobra padlo na —5° C. Od Martina dalje gremo bolj in bolj v hladno jesen in zimę. Čez dan je toplomer na Martinovo zabeležil 6° C. Le po malem se ozračje še ogreva in je bilo davi 2,8° C. Nebo je oblačno, barometer pa se drži enakomerno na precejšnji višini.

u— Pojdite po drva k trgovcem, ki imajo za vas nakazila za prvo razloboje od 1. oktobra do 31. decembra. Vreme je sedaj ugodno in zato mestni preskrbovalni urad priporoča upravičencem, naj ne odlašajo ter čim prej gredo po drva k trgovcu, kjer so se prijavili.

u— Razstava v Jakopičevem paviljonu je vzbudila med ljubitelji naše upodabljalne umetnosti zaslužen pozornost. Razstava je prav slikovita in pestrá, posebno »domača« pa je po lepem številu potre-

teltji, razen Cankarja. Neke druga uradnica pravi, da ni čitala še nobene dobre knjige slovenskega pisatelja z edino izjemo Juša Kozaka.

Cela vrsta jih toži, da je pri domačih premajhna izbira. To velja zlasti za čitatelje znanstvenih knjig, velikih biografij i. t. d. Neki uradnik pravi: »Domači in tuji pisatelji so mi všeč le, če so veliki in kaj pomenijo. S prevajalci je pa kakor s parfemi: Če niso velika marka — smrdijo.« Levstikov prevod je vsak zase mojstrovina.« Visokošolka pravi, da ima raje tuje pisatelje, »ker stoji umetniško in psihološko višje od naših, razen Cankarja, Kranjca, Meška in še nekaterih.« Abiturient očitno slovenskim pripovednikom jokavost in pravi: »Za sedaj nimamo še nobene slovenske knjige, ki bi ji lahko očital humor.« Neki tehnik pravi: »Knjige domačih pisateljev kupujem, tuje pa si izposojam.« Drug tehnik se izreka za domače pisatelje in pravi, da imamo odlične domače knjige. »Če kdo vse slovenske pisatelje prečita, ve več, kakor tisti, ki požre vse prevode ali tuje izvirnike.« »Domači so mi ljubši,

Kronika

tov raznih naših znanh dam in gospodov. Štirje mladi umetniki — akad. slikarja Kregar in Omersa ter akad. kiparja Zdenko Kalin in Putih — so si s to razstavo uvrstili sloves zrelih mojstrov. Obiski razstave priporočamo vsakomur, ki je željan lepih užtkov na umetninah.

u— Jezikovni tečaji — Italijanski, nemški, francoski itd. — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu Kongretni trg 2 — prične tekom prihodnjih dni. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem ali konverzacijskem oddelku. Najuspešnejša učna metoda. Tečaji so uradno dovoljeni. Vpisovanje in informacije dnevno do 19. ure.

u— Stariše otrok, ki hodijo v ljudsko, meščansko, trgovsko, tehnično srednjo šolo, gimnazijo in trgovsko akademijo, opozarjamo, naj jih prijavi v Korepetitorij, kjer jim dajemo dnevno dve uri instrukcij po učnem načrtu in jih pripravljamo vsak dan za prihodnji dan, četudi ne obiskujejo šole. Informacije in prijavitelj: Korepetitorij, Mestni trg 17/1, od 8—12 in od 14—16.

u— Gospodinski koledar za leto 1943/XXI-XXII bo izšel v založbi knjigarne Tiskovne zadruge. Naročila sprejema knjigarna v Šelenburgovi ulici šte. 3.

u— Na II. ženski realni gimnaziji v Ljubljani se bo začel pouk za vse razrede, ki ga dosedaj še niso imeli, v petek 13. oz. v soboto 14. novembra, in sicer: za učence I. razreda v petek 13. novembra ob 13.45 v Trgovski akademiji (dvorazredni trgovski šoli v III. nadstropju); za učence II. razreda v soboto 14. novembra ob 13.45 v dvorazredni trgovski šoli v III. nadstropju; za učence V., VI. in VII. razreda pa v soboto 14. novembra ob 15. uri v osnovni šoli na Viču.

u— Namesto cvetja na grob pok. gospe Ane Javornikove daruje g. V. K. 100 lir za mestne reveže.

Z Gorenjskega

Glavni carinski urad v Kranju je, kakor smo kratko beležili, dobil novo uradno poslopje. Doslej je bil začasnó nastanjen v raznih prostorih. Po odredbi železnega svetnika pa je okrožna samouprava prizdala neko poslopje in ga dodelila glavnemu carinskemu uradu. Hiša je bila zunaj in znotraj nanovo pobeljena in popravljena. V kratkem pa bodo uredili še prostor okrog hiše.

• Medvedoh je umrl dolgoletni tovarniški delavec Franc Krel iz Srečja v starosti 62 let. Bil je zelo vester in priden delavec in je služil podjetju nad 40 let. Pogreba se je udeležilo številno delavstvo. — V preteklem mesecu je medvedska občina zabeležila 6 rojstev, 2 smrti in 1 poroko.

Smrt Jožeta Svetlina. Na Javorniku je umrl g. Jože Svetlin, uradnik Kranjske industrijske družbe. Bil je zgleden poštnjak, ki je zasluženó užival splošno spoštovanje, o čemer je pričal tudi pogreb. Položenih je bilo več krasnih vencev in mnogo cvetja.

Za trgovske vajence in industrijske strokovne delavce na Gorenjskem in v Mežiški dolini se bodo v kratkem pričeli ključni izpiti, kakršni so predpisani po vsej Nemčiji. Mladenci, ki jim je učna doba že potekla ali pa bo minila do 30. aprila 1943, se morajo najpozneje do 20. novembra prijaviti s tiskovino pri industrijski in trgovski zbornici v Celovcu. Mladenci, ki ne obvladajo nemščine, bodo opravili izpit s pomočjo tolmačev.

Na vzhodni fronti so padli naslednji koroški rojaki: letalski polčastnik Walter Wulz, ki je bil odlikovan z železnim križcem 1. in 2. stopnje ter z zlato, srebrno in bronasto letalsko spinko, nadalje podčastnik Heinz Wiedner in 21letni prostovoljec pri okrožnem oddelku SS Otwin Papp, odlikovan z železnim križcem in drugimi priznanji.

Uradni zbor v Kranju. Pretekli četrtek je bilo delovno zasedanje poverjenkov za narodno socialno skrbstvo. Govoril je okrožni štabni vodja Kenda. Nato je okrožni voja Kuss umestil novega okrožnega štabnega uradnega vodjo Paradtscheja, medtem ko je bil Remschnigg postavljen za komisaričnega okrožnega načelnika.

V Smartnem pod Šmarno goro so ustanovili narodnosocialistični oddelk motornih vozačev. Včlanjen, so vozači iz občin št. Vid, Medvode in Smartna pod Šmarno goro. Za vodjo tega oddelka je bil postavljen inž. Benz.

Dve nesreči. Brzojavni delavec Jože Štrin, zaposlen pri poštenem ravnanstvu v Kranju, je padel v Volicah 10 m globoko in se hudo poškodoval na nogi in glavi. Prepeljali so ga na Golnik. V Polju pri Vodicah pa je nastal požar v delavnici za izdelavo peč. Gasilci so bili hitro na mestu in so preprečili, da se požar ni razširil na vso stavbo.

V Kamniku je bilo zborovanje kmetovalcev. Oddelni vodja Burgstaller je govoril o vprašanjih tržnega reda in je naglašal, da morajo zdaj tuji kmetje v kamniškem okrožju s svojim delom prispevati, da bodo kmetiči prideli pripravljani. Dr. Santner je pretresal posebne prilike na Gos-

ker so njihova dela lepo domača; zlasti me mikajo zgodovinski romani, ki opovirajo lepo naše dežele.« Neki vsučiliščenik meni, da so domači romani »preveč razvlečeni; sujeti je vedno eden in isti: »borne kmečke koč, nezakonski otroci, pohlep po zemlji in p. in vse to je nečisto, vprav dolgočasno podano. Naši klasiki imajo seveda še svojo zgodovinsko vrednost.« Mnogi čitatelji to-žijo, da pogrešajo pri domačih samonikosti; vse preveč posnemajo, se ponavljajo, ali so pretežki.

Če pregledamo celotno anketo, vidimo, da je slovensko slovo v tej anonimni množici udeležencev ankete dobro odrezalo. Večina glasov se zavzema za domače pisatelje, če ne brezpogojno, pa vsaj pogojno. Dela mlajših, zlasti realistično usmerjenih pisateljev so si ustvarila občinstvo, ki se zaveda, da v obzorjih domače zemlje ni svetovnih razgledov, vendar se tudi tu obravnavajo problemi in pojavi občečloveškega značaja. Marsikateri opazka zadene v resnične nedostatke domačega slostva, vse pa označujejo različnost okusov, če gre za posamezna imena in dela.



Il capitano del sommergibile »Barbarigo« Enzo Grossi (con berretto bianco) che ha affondato parecchie grandi unità da guerra nemiche, al suo ritorno in una base atlantica — Kapetan podmornice »Barbarigo« Enzo Grossi (z belo čepico), ki je potopil več velikih sovražnih edinic, se je vrnil v atlantsko oporišče

Začetek italijanskih jezikovnih tečajev

Poleg osemnajstih tečajev italijanskega jezika, konverzacije in spoznavanja kulture, tečajev, ki so se že začeli v samem Zavodu za italijansko kulturo, se prirejajo letos po naklonjenosti Njegove Ekselence Visokega Komisarja različni tečaji pri raznih oblastih in organizacijah, ki zavise od Visokega Komisarja. Zavod za italijansko kulturo (Istituto di Cultura Italiana) je prevzel nalogo, da preskrbi njih organizacijo in soredbo, tako da tudi na ta način izvršuje nalogo, ki mu jo je zaupala Stranka: da osredotoči in ureja vsaj izvenšolsko kulturno dejavnost v naši Provincii.

Pri direkcijski pošti

Največja skupina tečajev, ki se vrše izven sedeža Zavoda, je pri Ravnateljstvu pošte in brzojav.

V sredo ob 16. se je v navzočnosti ravnatelja Zavoda za italijansko kulturo prof. Attilia Budrovicha in pokrajinskega inspektorja za pošto in brzojav dr. Maurija otvoril izpopolnitveni tečaj, ki ga bo vodil prof. Ferraris. V kratkem nagovoru je dr. Mauri izrazil svoje veselje, da je Nj. Eks. Visoki Komisar poveril vodstvo tečajev Zavodu za italijansko kulturo in se je nato zahvalil Zavodovemu ravnatelju, da se je udeležil otvoritve. Prosil ga je, da zasleduje delo tečajev s svojim zanimanjem in s svojo preizkušeno kompetenco. Direktor Zavoda se je v odgovoru na te besede zahvalil dr. Mauriju za prijazen pozdrav in za tovariško sodelovanje. Obratno se je v odgovorjem govoru od 28. h. onih, ki so se polotili učenja in spoznavanja italijanskega jezika in kulture, je dejal ob sklepu govora:

»Pripadate prvemu izmed tečajev, ki so se ustanovili pri vseh uradih, toda vašemu primeru bodo sledile stotine in stotine vaših tovarišev. Preden pa začnemo s temi tečaji, bi hotel povedati nekaj besedi tistim, ki so se polotili učenja italijanske samo zato, ker jim je ta jezik koristen v uradu ali ker je napovedano vedno dobro, če človek razna vsak jezik. Te bi hotel opomniti, da je italijanski jezik vreden, da se ga uče vneto in marljivo, zakaj italijanscina ni samo neki jezik, kakor, postavimo, kitaj-

renjskem; rekel je, da je treba čim prej prilagoditi kmečko pridelovanje onemu na Koroškem, pohljal je kmetovalce tega okrožja in obljubil, da bo pospeševal dvig kmečkega gospodarstva. Deželni kmetijski vodja Huber je risal naloge izravnega prehranjevalnega urada, okrožni vodja Pilz pa je slikal nevarnosti boljše vize.

Smrtna nesreča. 35letni trgovec Franc Kaschick iz Celovca se je peljal v noči od ponedeljka na torek z motorjem domov. Na cesti se mu ni utegnil izogniti 60letni vojni invalid Hubert Haberle. Motorist je padel in umrlo je po čela lohanja. Kaschick je umrl naslednji dan v celovski bolnišnici, Haberle pa leži tam z zlomljeno nogo.

Iz Spodnje štajerske

Nov grob. V mariborski bolnišnici je umrla 32letna splavarjeva žena Roza Ropceva iz št. Ožbolt.

Električni tok v Celju bo prekinjen v nedeljo od 7.30 do 13. ure. V istem času bosta brez toka tudi ves okoliš in Savinjska dolina, ki ju napaja celjska elektrarna. Potrebna so nujna popravila.

O obrtniški razstavi v Celju poročajo listi, da je zelo dobro obiskana. V treh dneh jo je obiskalo 4.000 ljudi. Turnšek, vodja oddelka za obrtništvo pri delovno-političnem uradu v Celju, organizira vodstva po razstavi. Razstava bo trajala do 22. novembra. Največ zanimanja vzbujajo izdelki mizarjev.

Uradni zbor v Ptuj. Delovno-politični urad ter urad poverjenika za delavska

Jutrovi oplasi
so naši najboljši
prodajalci in
nakupovalci

Iz Hrvatske

Varaždinski grad bodo obnovili. Muzejsko društvo v Varaždinu je dobilo vladno podporo 350.000 kun za renoviranje starega zgodovinskega gradu in njegove okolice. Varaždinski grad je eden najpomembnejših zgodovinskih spomenikov na Hrvatskem. Odslej bo stavba služila za mestni muzej.

Glasbena šola v Zemunu. Pred dnevi je bila v Zemunu svečana otvoritev glasbene šole, ki jo vodi pevsko društvo »Tomislav«. Svečanosti so se poleg župana udeležili številni zastopniki oblasti in meščanstva.

V Sarajevu se snuje opera. Intendant sarajevskega gledališča Ahmed Muratbegović se je pred dnevi vrnil iz Zagreba, kjer se je zavzemal za potrebe in razvoj sarajevskega državnega gledališča. Dejal je, da se bo začelo takoj po odobritvi proračuna z organizacijo opere v Sarajevu. Med zagrebškimi in sarajevskim gledališčem se vodijo tudi pogajanja za medsebojna gostovanja.

Gradnja sadnih sušilnic. Ministrstvo za narodno gospodarstvo je dalo letos na razpolago velike vsote za obnovo in gradnjo sadnih sušilnic. Samo v veliki župi Usora in Soli je bilo potrošenih v ta namen 2 mil. 320.000 kun, ki jih je dalo na razpolago ministrstvo. Preurejenih je bilo 350 sušilnic, na novo zgrajenih pa 20. Podpore kmetom so se gibale od 30 do 45.000 kun.

Izgubljen kovček nemške plesalke. Pred dnevi je v Zagrebu gostovala soloplesalka berlinske opere Ursula Deinertova. Na vožnji po železnici do Osijeka pa ji je izginil kovček s toaletami. Kdorkoli bi vedel kaj povedati, kje se kovček nahaja, dobi 5000 kun nagrade.

SPORT

Hermes vabi
na ping-pongV nedeljo ves dan v Mikličevi dvorani
table-teniški turnir

Včasi — tega je zdaj že precej let in tudi takratni prijatelji te sportne panoge so se od tedaj že nekajkrat izmenjali — smo pisali cele razprave o tem, da bi ping-pong ušel v nobenim pogojem ne smeli reči drugače kakor samo table-tenis. Danes je vse to nekoliko drugače, toda kljub temu za to, da ne bomo vedno in povsod govorili in pisali samo o beli žogi in zelenih mizah, smo se spet enkrat vrnili k staremu nazivu, ki je kljub vsem nekdajšnjim popravkom in »uradnim« obvestilom še zmerom najbolj udoben. Seveda pa nečemo s tem opomniti novih ljudi, ki skušajo oživiti to sportno udejstvovanje, naj spet začno ubirati stare strune Ping-pong je prav lepo in prav nič omalovažujoče.

Kadar torej mine ova najbolj vroča kopalna sezona — v kateri cveti ping-pong na prostem — in se tudi oni, še tako navdušeni jesenski sportniki umaknejo za peč, potem nastopi pri nas spet ona tista table-teniška sezona, ki je vsako leto omehčala na določeno število udeležencev in skoraj enake tudi na obisk določenega števila njihovih občudovalcev. Glavna tabornica ping-pongarjev sta se zadnji čas zbirala v obeh klubih na jugu Ljubljane (pri Korotanu in Mladiki), stari Hermes pa, ki je imel nekot v svojih vrstah glavne predstavnike te panoge in tudi državnega prvaka in internacionalca Marinka je bil prav za prav bolj »vadiu Letos pa je v oni sportni sezoni zavel nekoliko bolj svež veter in večerj smo že objavili prvo napoved, da namerava ta pot tudi ona s svojimi ljudmi zveznice poslati v dogodek.

Svoj prvi turnir bo sportna sekcija Hermesa priredila jutri ob 8. zjutraj dalje v dvorani hotela Miklič, ki ima pred dosežanimi prizorišči takih turnirjev veliko prednost, da je sredi mesta in gledalcem, ki bi radi spet enkrat videli ping-pong zares, ne bo treba hoditi tja doli v predmestja. Kakor nas obveščajo prireditelji, so prešli za sodelovanje na turnirju že številne prijave in računajo na prav živahen potek. Mogoče bo k zanimivosti sporeda pripomoglo tudi dejstvo, da so igralno dvorano pri Mikliču opremili z novimi mizami ter razkošno razsvetljavo, tako da bo s te strani slika turnirja skoraj čisto nova za igralce, za tudi za publiko. Za posamezne zmagovalce so pripravele praktične nagrade. Iz propagandnih razlogov za ogled prireditve, ki se bo začela zgodaj dopoldne in bo končana bržkone šele v popoldanskih urah, ne bo nobene vstopnine.

Sportna sekcija Hermesa vabi ljubitelje te igre, naj v čim večjem številu obiščejo njeno odprto dvorano prireditve.

Ali veste, kdo je Mix?

Če bi vas kdo vprašal, kdo je letos dosegel največ svetovnih rekordov, bi se bržkone takoj spomnili slavnega Šveda Gundarja Haagega. Še od daleč pa ne bi pomislili, da imajo Švedi še enega skoraj prav tako uspešnega sportnika, čigar rekordi imajo samo to slabo stran, da so pač manj popularni od onih, ki jih je ob sodelovanju vse sportne javnosti podiral oni čudečni tekač. Predstavniki ostalih panog delajo pač sami zase in dosega tudi rekorde, denarce in svetovne, toda zanje izvemmo šele kdo ve kdaj pozneje. Med to vrsto tih rekorderjev spadajo predvsem gojitelji.

Prav zaradi tega je treba pisati o švedskem rekorderju v tej atletski disciplini čisto nalašč. »Mix« mu pravijo njegovi tovariši, v resnici pa mu je ime John Mikaelsson, ki mu je po končani sezoni neobičajno treba take naknadne reklame. Na tekališčih, kjer je žel toliko slave in priznanja, njegov rojak Gundar Haegg je bilo seveda malo prostora in navdušenja za skromno eksistenco, kakršno je imel ta tih prvak švedske v hoji. In nič mu ni pomagalo, da bi postal bolj priljubljen, čeprav je letos izboljšal nič manj kakor šest novih svetovnih rekordov, in sicer na 3, 5, 20 in 30 km ter razen tega še na 7 in 10 milj. Že lani na je Mikaelsson dosegel tudi najboljšo znamko v hoji v eni uri.

Toda atletom te vrste res ni poslano z rožicami. Za njihove rekorde občinstvo stoji nima pravega smisla. Ti najboljši uspehi so v resnici vse prej kakor privlačni, sem in tja pa učinkujejo celo skoraj smešno, posebno pri onih »peščih«, ki nimajo pravega harmoničnega in za oko prikupnega »oga«. Gledalci se zdijo kakor tekači, ki se ne morejo premakniti z mesta ali pa bi imeli pred seboj neke nevidne ovire, ki jih ne morejo premagati. Prav zaradi tega je tudi število aktivnih prijateljev te panoge

razmeroma majhno (v Italiji jo gojijo precej številno in tudi uspešno) in majhni so tudi občine, ki so tako sijajnih uspehov v njihovi stroki.

Pri vsem tem je baš ta Mikaelsson odličen sportnik, značilen in vztrajen kakor naš kdo. Spomladi se udeležuje gozdnih tekov pozimi pa tekmuje s svojimi tovariši na smučeh in še tako je mogoče, da je do tega črna, ki mu je letos navrgla tako uspešne sadove. To je kratka, toda zgovorna zgodba o skoraj pozabljenem sportniku, ki je pri stvari samo zaradi stvari same, ne pa zaradi časti in slave, ki so je delčni drugi kadar se dvignejo do sportnega Olimpa.

PRIHODNI NOGOMETNI DOGODKI

Prihodnja nedelja bo še zmerom vsa v znamenju okroglega usnja. Razen običajnega prvenstvenega plesa po italijanskih ter nih bo to nedeljo največ pozornosti pritegnila mednarodna tekma na zelenem polju med Švedsko in Švico v Curihu. Švedi bodo verjetno poslali na to gostovanje v glavni ome igralce, s katerimi so letos že slavili dve pomembni zmagi in sicer proti Nemčiji in Danski. V Nemčiji bodo na vseh koncih in krajih igrali za točke, dva velika partnerja iz nemške nogometne družine pa se bosta udarila v finalu za Tschammerjev pokal. To bo tekma v olimpijskem stadionu v Berlinu med moštvi Schalke 04 ter München 1860. — Madžari in Turki so se med tem tudi sporazumeli za medsebojno srečanje na nogometnem igrišču, in sicer naj bi imeli prvo srečanje že 29. novembra v Budimpešti, povratno igro pa tudi že to zimo v Istanbulu.

OGROMEN STADION V SONANU

Kakor poročajo iz Tokia, bodo v Sonanu (prejšnjem Singapurju) začeli prireditelji leto graditi ogromen stadion. Naprava bo zrasla na prejšnjem konjskem dirkališču v Singapurju in bodo Japonci izdali zanj več milijonov jenov. Stadion bo tako obsežen, da bo lahko v njem imela prostora tudi vsakokratna največja sportna prireditve. Daljega vzhoda, tako imenovane »vseazijske igre«. V Sonanu se je v ostanem že začelo živahno sportno udejstvovanje in je zanimanje za sportno delo v novih razmerah zelo veliko.

Narodno gledališče

D R A M A

Petek, 13. novembra: ob 15. Oče naš. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol.
Sobota, 14. novembra: ob 16.30: Gradbenik Solnes, Red B.
Nedelja, 15. novembra: ob 10: Princeška in pastirček. Otroška predstava. Izven. Znižane cene od 10 lir navzdol. Ob 15: Oče naš. Izven.
Ponedeljek, 16. novembra: zaprto.

E. Gregorin: »Oče naš«. Dramatski cikel v sedmih podobah z uvodom. Delo predstavlja ilustracijo sedmerih prošenj iz molitve, ki so ponazorjene v prizorih iz sodobnega življenja, s socialno ali moralno osnovo. V glavnih vlogah: Marija Vera, Levčarjeva, Gabrijelčičeva, Rasbergerjeva, Kraljeva, Starčeva, Umkar-Boltarjeva, Gregorin, VI. in N. Skrbinec, Raztresen, Kosič, Nakrest, Verdonik, Bratina, Potokar, Plut, Brezigar itd. Režiser: E. Gregorin, inscenator: ing. E. Franz.

P. Golia: »Princeška in pastirček«. Mladinska igra. V tekoči sezoni jo bodo ponovili prvič v nedeljo kot matinejo ob 10.30 po globoko znižanih cenah od 10 lir navzdol. Dogodivščine princeške in pastirčeve iz gozdnih bajnih bitij in živahni tvorijo vsebino te vesele zgodbe. Igra je primerna za najmanjše in tudi odraslejša otroka.

O P E R A

Petek, 13. novembra: Zaprto.
Sobota, 14. novembra: Traviata. Izven.
Nedelja, 15. novembra: ob 15: Gasparone. Opereta. Izven. Cene od 24 lir navzdol.
Ponedeljek, 16. novembra: zaprto.

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob smrti naše nezgledne

Apolonije Kraškovic

izkazali čast pokojni in sočustvovali z nami v težkih dneh ločitve, izrekamo oaso globoko hvaležnost.

Ljubljana, dne 11. novembra 1942.

Družini:

KRAŠKOVIC — GUNDE

G. Verdi: »Traviata«. Opera v treh dejanjih (štirih slikah). Osebe: Violetta — Ribčeva, Flora — Poličeva, Anina — Polajnarjeva, Alfred — Čuden, Germont — Jančko, Gaston — B. Sanein, Doupoul — Anžlovar, Obigny — Dolničar, Grenvil — T. Petrovič k. g., sluga Violetta — Gregorin. Dirigent: D. Žebre, režija in scena: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, koreograf: ing. P. Golovin. Solo pleše Silva Japljeva.

Radio Ljubljana

PETEK, 13. NOVEMBRA 1942-XXI

7.30: Pesmi in napet. 8.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovenski. 12.45: Lahka glasba. 13.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 13.10: Pet minut gospoda X 12.15: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. 13.20: Radijske pesmi — orkester, pesmi vodi dirigent Angelini. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijaneč — glasba za godalni orkester. 15.00: Poročila v slovenski. 17.15: Koncert pianista Marijana Lipovška. 17.35: Operetna glasba. 19.00: »Govorimo italijansko« — prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Pisana glasba. 20.00: Napoved časa — Poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. 20.30: Vojaške pesmi. 20.45: Plošče. 20.55: Godalni orkester vodi dirigent Spaggiari. 21.10: Zanimivosti v slovenski. 21.25: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijaneč, sodeluje sopranistka Valerija Heybalova — operna glasba. 22.00: A. Nicotera: Pogovor s Slovenci. 22.10: Koncert violinista M. Abbadija. 22.45: Poročila v italijanski.

Dobrodelnost v Rumuniji

Rumunska centralna organizacija za socialno pomoč je objavila poročilo o svojem sedanjem delovanju. Iz njega je razvidno, da so znašali dohodki okrog 846,5 milijonov lejev in sicer 762,6 milijonov so vrgla darila iz zbirke, 34,6 milijonov je pa prispevala država. Od tega je šlo za socialno skrbstvo 485,6 milijonov, dobrodelna društva so dobila 117,7 milijonov, 222 milijonov je pa še na razpolago v druge dobrodelne svrhe. Vse, kar je bilo nabranega v blagu, se je porabilo za podporo revnim družinam. Posebno pozornost so posvečali materam in otrokom. V Bukarešti je bilo ustanovljenih 12 dečjih domov in v 2871 solskih kuhinjah dobiva na tisoče otrok vsak dan obed. Ustanovljenih je bilo tudi več počitniških kolonij, v katerih je bilo letos na oddihu 3000 otrok.

Kadar prodajaš, pre-
daj »Jutrova« očlase!Umrl nam je naš ljubljani mož,
dragi oče, brat, stric in svak, gospod

Marincelj Peter

gostilničar

dne 10. novembra t. l., po težki bo-
lezni, previden s tolažili sv. vere.Pogreb blagega pokojnika bo v pe-
tek, dne 13. novembra 1942 ob ½ 4.
uri popoldne z žal — kapele sv. An-
dreja — k Sv. Križu.

Hrastje, Ljubljana, 12. XI. 1942.

ŽALUJOČI OSTALI

P. G. Wodehouse:

PODJETNI SAM

Humorističen roman

»Ali ga poznam? Kakor brat brata. Niti najmanjše stvari ne utrepe, ne da bi me vprašal, kaj vas je napotilo, da ste si izbrali Valley Fields za bivališče. Kaže, da imate dober razlog za to.«
»Stvar je ta,« je Sam odgovoril, »da sem se imel priložnost seznaniti s svojimi bodočimi sosedi, pa mi je prišlo na misel, da bi bilo prijetno stanovati v njih bližini.«
Gospod Cornelius je pritrdilno pokimal.
»Gospoda Wrenna visoko čislajo vsi, ki ga poznajo.«
»Jaz pa visoko čislam njegovo britev,« je izbegljivo odvrnil Sam.
»Če se boste mnogo oglašali pri Tilburyju, ga boste gotovo bliže spoznali. Gospod Wrenn je namreč urednik Pykovega »Home Companiona.«
»Res?« je živahno vprašal Sam. »Home Companiona ureja?«
»Da, jaz ga redno čitam,« je odgovoril vrli nepremičninski opravnik.
»Kaj pa nečakinja gospoda Wrenna?« je s hinavsko malomarnostjo vprašal Sam. »Ta je menda prav zalo dekle.«
»Poznam jo samo na oko,« je gospod Cornelius ravnodušno odvrnil. »Mlada dekleta me nič bogve kaj ne zanimajo.«
Sam se je nehote spomnil pregovora: »Ne meči biserov svinjam.«
»Zdaj bo pa čas, da grem,« je hladno dejal. »Pogodbo mi pošljete takoj, kaj ne? In če bi prišel za menoj še kdo, ki bi hotel najeti »Mon Repos«, lopnite ga po glavi z najtežjim ravnilom, ki ga premore vaša pisarna.«

»Saj sem vedel, saj sem vedel!« je vzkliknil Sam. »He!« Govorim z lordom Tilburyjem? Tukaj Sam. Kako se imate? Pravkar sem prišel. Pripeljal sem se s tovornim parnikom in doživel kup prigod. Ali se jim boste smejali... Zdaj sem v Valley Fieldsu in jemljem hišo v najem. Vas sem navedel kot referenco. Menda vam ni nevedno? Ne? Izvrstno. K vam na kosilo? Izredno me veseli. Najprej si moram kupiti ravo obleko. Smeji sem spal kar oblečen. Trej do svienja.« Obrnil se je k gospodu Corneliusu. »Zastraa priporočila je potemtakem v redu. Zdaj lahko mirno spite.«
»Takoj sestavim pogodbo, gospod Shatter,« je odvrnil nepremičninski opravnik. »Če bi mi izvolili povedati, kam naj vam jo pošljem...«
»Kam naj mi jo pošljete?« je zavzeto vprašal

Sam. »V »Mon Repos«, hudimana!«

»Ali...«

»Kaj mislite, da se ne bi mogel takoj vseliti?«

»Pač, ako želite. Vendar mislim, da hiša ne bo docela v redu, zlasti še, ker gre za daljši najem. Domesvam, da bo treba nakupiti nekaj perila.«

»Da, da, dobro,« je Sam odvrnil. »Nekaj ur za pota po trgovinah bo menda več kot dovolj.«

Gospod Cornelius se je prizanesljivo nasmehnil. Zdaj je bil ves vnet za Sama.

»Prava ameriška naglica,« je rekel in si pogladil bele zaličce. »Zastran mene ni ovire, če vi tako mislite. Zdaj vam poiščem ključ. In čujte, gospod Shatter, povejte mi,« je nadaljeval, ko je brskal po predalih, »kaj vas je navdalo s to nujno željo, da bi stanovali v Valley Fieldsu? Kot dober krajan se vam prav za prav ne bi smel čuditi. Vse svoje življenje sem prebil v Valley Fieldsu in za nič ne bi maral živeti v nobenem drugem kraju sveta, niti če bi mi ponujali milijon funtov.«

»O tem nikakor ne dvomim.«

»Rojen sem v Valley Fieldsu, gospod Shatter, in ljubim to lepo okolico. Ni me sram priznati. Kdo še ni rekel samemu sebi: »To je moja edina, rodna zemlja?« Katero srce še ni začelo utripati s podvojenjo močjo, ko se je približalo sladki domačiji, in katera noga ne hrepeni po vrnitvi, kadar nestalno tava po tujih tleh?«

»Aha,« je rekel Sam, »tako si je menda že vsak kdaj mislil v svojem življenju, kaj ne?«

»Nu vidite!« je nadaljeval gospod Cornelius. »Kdor ne misli tako, kdor tako ne čuti, tisti naj le gre, kamor ga nosi usoda! Naj le kolovrati naprej

in misli na svoje minljive časti, na svoje ponosno ime, na svojo jalovo bogastvo... Ne glede na te časti, to ime, to bogastvo in to moč bo nesrečnež...«
»O polji dveh sem povabljen na kosilo,« ga je Sam opomnil.

»...bo nesrečnež povsod le tujec in bo, kadar zatise oči, pozabljen odhajal s tega sveta, in nihče ne bo potočil solze za njim!... In te besede, gospod Shatter...«

»So nemara vzete iz kakega vašega dela?«

»Te besede, gospod Shatter, bodo zapisane na prvi strani »Valleyfieldske zgodovine«, ki jo sestavljam... Knjiga ne bo obsegala samo zgodovinskih podatkov, ki jih je obilo, ampak tudi slike iz celokupnega tukajšnjega življenja, ki ga imam kot nepremičninski opravnik najboljšo priložnost opazovati. Pogosto mi pridejo v roke celo čudne stranke...«

Sam mu je že hotel reči, da imajo tudi njegove stranke posla z zelo čudnimi nepremičninskimi opravniki, pa je rajši ohranil to misel zase.

»Morda vas bo zanimalo vedeti,« je gospod Cornelius nadaljeval, »da je pred časom stanoval v hiši, ki ste jo pravkar vzeli v najem, znan zločinec, nekakšen drugi Charles Peace?«

»To jo dela še bolj zanimivo,« je rekel Sam.

»Človek povsem spodoben vnanjosti,« je nadaljeval nepremičninski opravnik. »Finglass se je pisal. Menda ni živ krst nič sumil o njegovi pravi osebnosti, dokler ni policija izdala zoper njega zapornega povelja, z obtožbo, da je v škodo neke banke izvršil veliko tatvino.«

»Pa so ga dobili?« je z dokaj skromnim zanimanjem vprašal Sam.

Čitateljem v Nezavisni
Državi Hrvatski!Naročite se na zbirko romanov »Dobra knjiga« — šest
romanov velja samo 200 Kn

Kakor je večini naših čitateljev že znano, smo začeli izdajati posebno zbirko romanov pod imenom »Dobra knjiga«. Vsak mesec izide po en roman v obsegu 250 do 350 strani in v okusni opremi. Kot prva knjiga je izšla v oktobru »Tiha voda«, izvirni roman pisateljice Mire Pucove. Roman je v občinstvu vzbudil veliko pozornost in vsem ugaja. Njegova vsebina obravnava življenje v slovenskem industrijskem kraju pred nekaj desetletji.

Druga knjiga naše zbirke bo izšla te dni. Prinesla bo roman »El hakim« (Zdravnik), ki ga je napisal sloviti švicarsko-nemški pisatelj John Knittel. Roman riše življenje v sodobnem Egiptu. Prevedel ga je književnik in publicist Božidar Borko. Knjiga obsega 364 strani.

V decembru bo izšel v »Dobri knjigi« roman Trygve Gulbrandsena »Večno pojo gozdovi«. Roman je eno najbolj priljubljenih in znanih del nordijske literature. Gotovo si bo tudi v slovenski osvojil čitatelje z enako silo, kakor si jih je v drugih jezikih.

Drugo četrtletje »Dobre knjige« bomo otvorili z delom modernega italijanskega romanopisca Arnalda Fraccarolija, katerega napete romane z užitkom čitajo stototisoči ljudi v Italiji in drugod. Roman, ki bo izšel v naši zbirki, nosi naslov »Bellini« in obravnava razgibano življenje slavnega italijanskega skladatelja Vincenca Bellinija, s katerim nas pisec vodi skoro po vsej Evropi sredi preteklega toletja.

Fraccarolijev roman bo izšel v prvi polovici januarja. V februarju in marcu mu bosta potem sledila »Jerry z otokov« in »Borba z bogovi«. Prvi roman je delo znanega mojstra v obdelovanju eksotičnih snovi Jacka Londona, drugi pa delo slovitega danskega pisatelja Jensa Jacobsena. »Jerry z otokov« nas popelje v neznane pokrajine tihomorskih otokov, kjer se odigrava prav sedaj novo poglavje svetovne zgodovine »Borba z bogovi« pa nas bo postavila nazaj za tri tisočletja, ko beleži zgodovina prve početke civiliziranega življenja in kulturnega ustvarjanja v Evropi. Imeni obeh piscev jamčita, da bosta oba romana tudi med slovenskimi čitatelji sprejeta z veseljem in odobravanjem.

Tem šestim romanom bodo sledila nato nadaljnja priznana dela, sami od-

lični romani z napetim in zanimivim dogajanjem.

Na pobudo od raznih strani smo se odločili omogočiti tudi čitateljem v Nezavisni Državi Hrvatski, da si nabavijo romane naše zbirke »Dobra knjiga« po čim nižji ceni. Dogovorili smo se s tvrdko »Press-Import«, d. d. Zagreb, Kataničeva ulica 3, ki oskrbuje razpečevanje »Jutra« na Hrvatskem, da sprejema tudi naročnike za zbirko »Dobra knjiga«. Knjige so broširane, tiskane na trpežnem papirju in okusno opremljene. Kljub temu znaša naročnina za 6 mesecev, torej za 6 knjig, samo 200 Kn. V tem znesku so vsi tudi stroški za običajno dostavo knjig po pošti: kdor želi, da se mu knjige pošiljajo priporočeno, naj pošlje še znesek za priporočeno pošiljko, torej 6x7 Kn, skupaj 42 Kn.

Ker imamo na zalogi le še malo število prvega romana in novih naročnikov ne bomo mogli več sprejemati, ko nam ta naklada poide, se prijavite kot naročnik za romane »Dobre knjige« čim prej tvrdki »Press Import«.

UPRAVA »JUTRA«

Bolgarski izvoz v letu 1941

Bolgarski statistični urad objavlja podatke o lanskem bolgarskem izvozu. Pšenične je izvozila Bolgarija lani 2.674 ton v vrednosti 14.741.000 lefov. V primeri s prejšnjimi leti je bil izvoz pšenice neznačen. Še predlanskim je izvozila Bolgarija 168.387 ton pšenice v vrednosti 635.000.000, leta 1939, 175.135 ton v vrednosti 443 milijonov lefov. Leta 1938, 193.471 ton v vrednosti 654.000.000 lefov. Rži pa ovsa Bolgarija lani sploh n. izvažala, ječmena pa samo 15 ton v vrednosti 75.000 lefov, do čim ga je izvozila leta 1937, 22.754 ton v vrednosti 53.000.000 lefov. Tudi izvoz koruze je bil lani neznačen ter je znašal 16.017 ton v vrednosti 75 milijonov lefov, dočim je znašal predlanskim 138.588 ton v vrednosti 437.000.000 lefov. Masla je izvozila Bolgarija lani samo 135 kg, dočim ga je izvozila leta 1938, 23.368 kg. Mehkega sira je izvozila lani samo 185 kg, predlanskim pa 565.297. Drugega sira je izvozila Bolgarija lani 32 ton, predlanskim pa 1604. Zive živine lani Bolgarija sploh ni izvažala. Izvozila je samo 1222 živih prašičev, od teh 759.000 v Sovjetsko Rusijo. Leta 1938, jih je pa izvozila 6004 tone. Svinjine je izvozila lani samo 225 ton, leta 1938 pa 3354 ton.

INSERIRAJTE V »JUTRU«!



Dotrpel je po dolgi težki bolezni naš ljubljani mož, nečak, bratranec in svak, gospod

GRMOVŠEK ŠTEFAN, ANTON

vlakovodja državne železnice v pokoju

dne 12. novembra t. l., previden s tolažili sv. vere.

Pokopali ga bomo v soboto, dne 14. novembra 1942 ob ½ 3. uri popoldne iz kapele sv. Petra na Zalah k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 12. novembra 1942.

Žalujoča žena JULIJA roj. RUDOLF — s sorodstvom

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sozolja, ki sem jih prejel ob težki izgubi moje drage in nepozabne žene

KATARINE HAM

vdove PIRC roj. ZORIČ

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam čč. duhovščini, gg. zdravnikom in č. sestram Sanatorija Šlajmarjev dom za poštrevnost in nogo ob boleznih pokojne, končno pa vsem prijateljem in znancem, ki so blagopokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 12. novembra 1942.

ŽALUJOČI MOZ FERDINAND